

eZine
of Modern Texts in Translation

Translation
Café

April 2018

Şerban Foartă

translated into English by
MTTLC graduate

Daniela Rai

© MTTLC <http://revista.mttlc.ro/>

eZine
of Modern Texts
in Translation

Director
Lidia Vianu

ISSN 1842-9149

Issue 187
April 2018

Issue Editor
Cristina Drăgoi

© MTTLC
© The University of Bucharest

Poems by Șerban Foarță
translated into English by
MTTLC graduate
Daniela Rai

Reviser:
Bianca Cojocaru

IT Expertise:
Cristian Vîjea
Simona Sămulescu

Translation Café started in the year 2007, as the magazine of the MA Programme for the Translation of the Contemporary Literary Text (MTTLC), at the University of Bucharest.

The eZINE consists of translations by graduate students of MTTLC, as a prolongation of their activity in class. They are meant to give the graduates a taste of their future profession, and also to increase their sense of responsibility for a translation they sign under their own name.

The texts are translated from or into English, and belong to all literary genres – fiction, poetry, literary criticism, as well as the drama, the essay. The focus is on Modern Literature, broadly meaning the 20th and the 21st centuries: Romanian, British, and American among others.

<http://www.masterat.mttlc.ro/>
<http://revista.mttlc.ro/>
<http://www.editura.mttlc.ro/>

For comments or suggestions, please contact the publisher lidia.vianu@g.unibuc.ro

Poems by

Şerban Foară

Translated into English by

MTTLC graduate

Daniela Rai

**Translation
Café**

Cuprins

Hors-te(k)ste	6
Teste ce-au să ateste cam de ce spăță este una dintr-aceste 4	8
Mod (comod) de utilizare.....	9
Interpretarea Testului.....	14
Post-Scriptum.....	19
Addenda: ultima probă.....	22
Aici se-ncheie.....	25
LUDEX.....	27
Rondelul Rozei Vânturilor.....	29
Despre nimic.....	30
Psihotest.....	31
Golden Bough.....	32
Ars Amandi.....	33
Farfalla Amorosa.....	34
Despre mersul trenurilor șansei.....	36
De minimis.....	37
Monostih.....	38
Amore Mio.....	39
Ombra del bacio.....	41

Table of contents

Hors-te(k)st(e).....	6
Tests that will determine of what kind is one of these 4 (four)	8
(Simple) Instruction Manual.....	9
Test interpretation.....	14
Post-Scriptum.....	19
Addenda: the last audition.....	22
Here it stops.....	25
LUDEX.....	27
Rondel of the Wind Rose.....	29
About nothing.....	30
Psychological Test.....	31
Golden Bough.....	32
Ars Amandi.....	33
Farfalla Amorosa.....	34
On the timetable of chance.....	36
De minimis.....	37
Monostich.....	38
Amore Mio.....	39
Ombra del bacio.....	41

Translation
Café

5

<i>Albă ca Zăpada & cei 7 pisici</i>	43	<i>Snow White & the seven cats</i>	43
<i>Cave rosam</i>	46	<i>Cave rosam</i>	46
<i>LEE</i>	48	<i>LEE</i>	48
<i>L'oræile qui voit ma voix</i>	49	<i>L'oræile qui voit ma voix</i>	49
<i>Mai nimic</i>	50	<i>Not much</i>	50
<i>Nursery Rhyme</i>	52	<i>Nursery Rhyme</i>	52
<i>7 PM</i>	54	<i>7 PM</i>	54
<i>Basme&Băsmăluțe</i>	56	<i>Stories&Scarfs</i>	56
<i>Li</i>	58	<i>Li</i>	58
<i>Rover, search companion</i>	60	<i>Rover, search companion</i>	60
<i>E-mail-ul amicăinelui Rocky către amicâinele Rover</i>	62	<i>The e-mail from dogbuddy Rocky to dogbuddy Rover</i>	62
<i>Reply</i>	63	<i>Reply</i>	63
<i>Răvașul pisiculinksului către același Rocky</i>	64	<i>The note from felinks to the same Rocky</i>	64
<i>Altă ripostă a lui Rover, prin postcard, către Rocky</i>	66	<i>Another response from Rer, by postcard, to Rocky</i>	66
 Interviu cu Șerban Foarță	67	 Interview with Șerban Foarță	67

Translation
Café

Hors-te(k)ste

Toate fetele-s prințese
între șase și „șpe” ani,
dacă nu li se-ntrăiese
viața cu-a unor golani
cam de aceeași vârstă, care,
de-obicei, le trag de păr,
ele-având, mai fiecare,
sau un frate, sau un văr,
de care nu-s înțelesе,
nici cât, baremi, de părinți...

Toate fetele-s prințese,
dar băieții nu-s, toți, prinți.

Ci să dăm uitării, -n parte
sau de tot, acest necaz,
deschizând, acum, o carte
unde, -n joacă și cu haz,
vom vedea dacă le iese
misteriosul test propus

Hors-te(k)st(e)

All girls are princesses
between six and their teens
unless they cross paths
with some hooligans
around the same age,
who, usually, fill them with rage,
almost every one of them
having either a brother or a cousin,
who doesn't understand them
and nor do their parents either...

All girls are princesses,
but not all boys are princes

But let's forget partially
this problem, or even completely,
by now opening a volume
where, with fun and humor
we'll see the result
of the mysterious test

Translation
Café

domnișoarelor prințese
de la șase ani în sus.

proposed for young princesses
from six years upwards.

**Translation
Café**

Teste ce-au să ateste
cam de ce spătă este
una dintre-aceste

4 (patru)

Tests that will determine
of what kind is
one of these

4 (four)

**Translation
Café**

Mod (comod) de utilizare

Se alege o variantă de răspuns
 (și numai una)
 la fiecare întrebare, - după
 care se-ncercuie (pe-ascuns
 sau nu),
 apoi se nu-
 mără (o dată sau de mai multe ori),
 una câte una,
 cele patru masle (sau culori):
 așii de treflă, de carou, de pică sau de cupă

Cea care,
 prin însumare,
 intrunește scorul cel mai mare
 este culoarea ta.
 și, prin urmare,
 ți-arată ce fel de prințesă ești.
 Nu ți-o uita,
 nici să nu te-ndoiești!

(Simple) Instruction manual

Choose one of the answers
 (and only one)
 for each question, -then
 circle (stealthily
 or not),
 and count
 (once or more than once),
 one by one,
 the four symbols (or suits):
 the aces of clubs, diamonds, spades or hearts

The one that,
 when added up,
 has the biggest score
 is your suit.
 And therefore,
 it shows you what kind of princess you are.
 Don't forget it,
 or don't ever doubt it!

*Translation
Café*

I. Ce culoare ți-ar plăcea să aibă scufița Scufiței Roșii, dacă n-ar fi roșie?

1. Antijeg ♦

2. Lila ♣

3. Ro(z)gvaiv ♥

4. Niciuna ♠

II. Dacă Măria Sa Regina Albinelor ți-ar dărui una din aripile ei, ce-ai face?

1. Așînchide-o într-un insectar ♦

2. Mi-aș strecura-o repede în sân ♣

3. Aș privi, de-a curmezișul ei, în zare ♥

4. Aș arunca-o la gunoi ♠

III. În ce soi de pădure ți-ar plăcea să fii Frumoasa Adormită?

1. Într-una cu (vânătorești) trofee ♦

2. Într-un parc cu-o bancă și-o alee ♣

3. Într-un codru cu pitici și fee ♥

4. N-am, ca Dvs., rime-n -ee ♠

IV. Cu ce ai prefera să se încalțe Motanul Încălțat al tău?

1. Cu clăpari, iarna, și adidași, vara ♦

2. Cu ghete de lac cu ghetre ♣

I. What colour would you like to have Red Riding Hood's cap, if it weren't red?

1. Dirtproof ♦

2. Lilac ♣

4. Ro(se)ygbiv ♥

5. None ♠

II. If Her Royal Highness The Queen Bee gave you one of her wings, what would you do?

1. I would shut it in an insectarium ♦

2. I'd quickly slip it into my bosom ♣

3. I would watch it pass by ♥

4. I would throw it in the trash ♠

III. In what kind of forest would you like to be Sleeping Beauty?

1. In one with (hunting) trophies ♦

2. In a park with benches and alleys ♣

3. In a forest with dwarfs and fairies ♥

4. Unlike you, I don't have rhymes in -ies ♠

IV. What footwear would you prefer your Puss in Boots to wear?

1. Ski boots, in the winter and sneakers, in the summer ♦

2. Patent-leather boots with gaiters ♣

Translation
Café

3. Cu ciuboțica-cucului (firește, când eu îmi pun pe mine rochița-rândunicii) ♥

4. Să rămână ca la naștere: desculț ♠

V. Dacă ai fi Albă ca Zăpada, cu ce zăpadă ți-ar plăcea să semeni?

1. Cu cea căzând peste ce, toamna, semeni ♦

2. Cu zăpezile de altădată ♣

3. Cu omătul ♥

4. Cu o mătură antizăpadă ♠

VI. În ce culoare-ai revopsi barba lui Barbă-Albastră?

1. În sare-și-piper ♦

2. În azuriu ♣

3. În culoarea firului de iarba ♥

4. În foarfecolor ♠

VII. Dacă ai fi Fetița cu chibrituri, ce ți-ar plăcea să faci din ele?

1. Scobitori ♦

2. Focuri de artificii ♣

3. Castele și pagode ♥

4. Scrum ♠

VIII. Domnișoarele prințese sunt rugate să calculeze cât fac 1+1.

3. The shoe flower (when I'm wearing the lady's mantle, of course) ♥

4. He should stay as he was at birth: barefoot ♠

V. If you were Snow White, what kind of snow would you want to look like?

1. The snow that falls over what you sow in autumn ♦

2. The snows of yesteryear ♣

3. Snowflakes ♥

4. A snow-removal brush ♠

VI. What colour would you repaint the beard of Bluebeard?

1. Salt and pepper ♦

2. Sky-blue ♣

3. The colour of a blade of grass ♥

4. Cuttingcolour ♠

VII. If you were The Little Match Girl, what would you like to make from matches?

1. Toothpicks ♦

2. Fireworks ♣

3. Castles and pagodas ♥

4. Ashes ♠

VII. The young princesses are asked to say what 1+1 make.

Translation
Café

1. $1+1 = 2$ ♦

2. Unul plus una, -nțeleși între ei, fac (nu-ntotdeauna, dar foarte des) trei ♣

3. Un *u* plus *u* fac (ca trenul): *u-u!* ♥4. $1+1 = 11$ ♠

IX. Dintre cei patru Feți-Frumoși mai cunoscuți, pe care anume l-ai alege?

1. Făt-Frumos măzărean ♦

2. Făt-Frumos din tei ♣

3. Făt-Frumos din lacrimă ♥

4. Făt-Frumos fiul iepei ♠

X. Care ți-e personajul preferat?

1. Shrek ♦

2. Harry Potter ♣

3. Făt-Frumos în fiecare clipă ♥

4. Eu însămi ♠

XI. Ai întâlnit vreodată un licorn?

1. Nu cred ♦

2. Nu știu ♣

3. Bineînțeles; și, mai ales, ades ♥

4. Aiurea ♠

1. $1+1 = 2$ ♦

2. One plus one, if they get on with one another, make (not always, but very often) three. ♣

3. *O* plus *O* does (like the pig): Oink-Oink! ♥4. $1+1 = 11$ ♠

IX. Out of the four well-known Prince Charmings, which one would you pick?

1. Prince-Charming, the son of King Pea ♦

2. Prince-Charming of the Linden tree ♣

3. Prince-Charming, the Tear-begotten ♥

4. Prince-Charming, the son of the Mare ♠

X. Who is your favourite character?

1. Shrek ♦

2. Harry Potter ♣

3. Prince-Charming everytime ♥

4. Myself ♠

XII. Have you ever met a unicorn?

1. I don't think so ♦

2. I don't know ♣

3. Of course, many times ♥

4. Nonsense ♠

Translation
Café

XII. Dacă ai fi Cenuşăreasa, ce conduri (de sticlă) ai prefera să porți?

1. Incasabili ♦
2. Inancrasabili ♣
3. Inclasabili ♥
4. Pasabili ♠

XIII. Superstițioasele o pot sări.

1. - ♦
2. - ♣
3. - ♥
4. - ♠

XIV. Care ar fi, totuși, întrebarea?

1. A cui e casa asta? ♦
2. Doamnele și domnii șoareci sunt acasa? ♣
3. Pereții caselor se fac și azi din turtă dulce? ♥
4. Nu vezi că nu-s acasă? ♠

XIII. If you were Cinderella, what kind of high-heeled shoes (made of glass) would you prefer to wear?

1. Unbreakable ♦
2. Unstainable ♣
3. Unclassifiable ♥
4. Acceptable ♠

XIII. Superstitious girls can skip this one.

1. - ♦
2. - ♣
3. - ♥
4. - ♠

XIV. All the same, what would the question be?

1. Whose house is this? ♦
2. Are the lady and gentleman mice at home? ♣
3. Do they still build houses with walls of gingerbread nowadays? ♥
4. Can't you see that I'm not home? ♠

**Translation
Café**

Interpretarea testului

Aşii care,
prin însumare,
întrunesc scorul cel mai mare
înseamnă culoarea ta.
şi, prin urmare,
ti-arată ce fel de prinţesă eşti.
Nu ti-o uita
(culoarea)
nici să nu te-ndoieşti!

În caz de scor egal,
nu-i ilegal
să-ţi alegi tu culoarea
pe care-o crezi a ta, -
adică să optezi
după ce chiar oftezi!

Test interpretation

The aces that,
when added up,
have the highest score
represent your suit,
and therefore
show you what type of princess you are.
Don't forget it
(your suit)
and don't ever doubt it!

In case of a tied score,
it is not illegal
to pick out the suit
that you think is yours,
more precisely, to sigh first
and then make your choice!

*Translation
Café*

◆

Domnișoarelor cu multe
romburi roșii sau carouri [♦]

le plac tonurile-adulte:
griuri și, mai rar, marouri
fi'ndcă nu se murdăresc
repede, cum celelalte.

Ele, când se mai măresc,
nici prea scunde, nici prea-nalte
nu se fac, - întreaga viață
rămânând pe-un aurit
drum de mijloc, și la piață,
și când un neaiurit
soțîși iau...Și, -apoi, povestea
li se deapăna opac.
Cu pragmaticele-acestea
n-aș putea să măîmpac

◆

Young ladies with many
diamonds or rhombuses[♦]

prefer adult shades of grey
and, more rarely brown, 'cause
these don't get dirty
as easily as the others.

They, when they grow up,
neither too short nor too tall
become – their entire life
following a gilded
middle path, at the market too,
and when a less gilded
husband they find... And then,
their story goes on, dully.
With these pragmatic girls
I could never get along.

Translation
Café

♠

Domnișoarele de pică [♠]
au un sânge indolent,
de aceea le și pică
fisa, la răstimpuri, lent;
îndeobște, nu răspund
pe mobil, necum pe fix,
decât greu, - dar nu se-ascund
când sunt luate mai la fix,
de-ntrebările de care
n-au chef, - cum, nici în oglindă,
să se uite a-ntrebare,
ca duduile de ghindă [♣]
sau (niznaie de reproșu'
ce, -n auz, l-aud ca dălti,
domnișoarele de roșu [♥]
ce se oglindesc și-n bălti.

♠

Young ladies of spades [♠]
have an indolent blood,
that's why, occasionally,
they're slow on the uptake;
In general, they only answer
their cellphones (never landlines)
very late - but they don't hide
when someone asks them directly
questions they don't like
- even in the mirror,
they don't wonder,
like ladies of clubs [♣],
or remain indifferent to reproaches
that sound like buzzes
to young ladies of hearts [♥],
who look even in the puddles with delight .

Translation
Café

Nici prea-prea, nici foarte-foarte
par și cele care strâng
trefle [♣], - ca să și le poarte
la revereul drept ori stâng;
sau, în nu-ș' ce zi din an,
să și le strecoare-n sân
ca pe-un verde talisman
norocos, cules din fân;
doar că fetelor treflate
nu le prea surâde surul
ploii, toamna, trefilate
dintr-un caier sur ce, -auzurul
uzurpându-l, - în tristețe
le cufundă, pic cu pic...
(De-asta, fetelor istețe
nu le pasă niciun pic.)

Betwixt and between
are those who gather
clubs [♣], to wear
them on the right or left lapel;
or, on some one day each year,
to slip them into their
bosom as a green lucky charm
clover picked in the hay;
but the clover-leaf girls
don't really like the autumn
with the greyish rain, wiredrawn
from a greyish unspun wool,
that usurpes the azure, making them
lose themselves in sadness, slowly...
(That's why clever girls
don't care about it a single bit.)

Translation
Café

♥

Domnișoarelor de după
cele de până acum,
inima li-i as de cupă [♥]
decupat dintr-un album
vechi, cu spriduși și zâne
pentru care orice zi e,
prin pădurile păgâne,
un prilej de poezie.
cam dulceagă și rozé,
ce se deapăna ca vata
cea de zahăr, - până e
feeria noastră gata,
când domnițele suspină...
Și-și aşteaptă, -n ceasul dalb.
câte-o Tânără despină
Făt-Frumosul, pe cal alb.

♥

The young ladies that haven't
been presented yet,
have their hearts [♥]
cutout from an ancient
album, with elves and faeries
for whom any day
is in the wild forest trees,
an occasion of poetry,
a bit sweet and rosie,
unrolling as the cotton
candy - until
our fairy tale is done,
when damsels are sobbing...
And some king's daughter
is hopefully waiting
for her Prince-Charming on a white horse.

Translation
Café

Post-Scriptum

I) Domnișoarele prințese,
până ce-or să știe tot
despre cum se întrețese
jocul denumit Tarot,

afle, doar, că acest pâlc:
carou, pică, treflă, cupă,
are un cu totul-alt tâlc,
pe care-l pricepi doar după

ce-ntorci pagina...Și-atunci,
într-un alt răstimp ajungi.

II) În minima
noastră pricepere, - Cupa e inima,
e apa cerului și luna,
e Maica noastră cea dintotdeauna,
cam asta este ♥
văzută cu ocheanul, nu cu lupa.

Post-Scriptum

I) Young princesses,
until you know all
about how the game you call
Tarot, is played,

just know that this group
of clubs, diamonds, spades or hearts
has an entire other morality,
which you'll only understand

after you turn the page...And then
you'll get into another time.

II) In our minimum
understanding, - the Cup is the heart,
the water of the moon and sky,
the divine Mother of the universe,
this is the ♥
seen with a telescope, not with a magnifying glass.

*Translation
Café*

Caroul (iată-l ♦)
este Tatăl,
e focul, e soarele
prieten cu domnișoarele
dacă le place plaja-n rumoarea pelagică;
tot el e și bagheta magică

Pica e Aerul,
vântul cu vaierul
său, e văzduhul
cu văzul/străvăzul și Duhul
care le suflă unde vrea și despică
negur cu o suliță, ca o ♠.

Trefla, în fine,
este Pământul care ne ține;
pajiștea verde din care iese
trifoiul norocului pentru prințese;
♣ mai este (o știe și fii-meal!)
Treimea.

The Diamond (here it is ♦)
is the Father,
the fire, the sun,
friend with young ladies,
if they love the beach in pelagic fuss;
he is also the magic wand.

The Spade is the air,
the wind with his whine,
the sky
with the sight/glimpse and the Spirit
that blows wherever He wants and dictates
darkly, with a spear, like the ♠.

The Club, to conclude,
is the Earth which keeps
the green meadow from where
the princesses' lucky clover grows;
♣ it is also (my daughter knows it, too!)
the Trinity.

Translation
Café

III) Domnișoarele prințese,
Testul nostru (asta-i tot
ce mai spun), oricum vă iese,
rog să nu-l luați drept Tarot!

De aceea, mici prințese,
din sus-est sau din nord-vest,
vă făgădui, dacă-mi iese,
în curând, un Tarotest.

III) Young princesses
Our test (that's all
I say), however it turns out,
please, do not take it as Tarot!

Therefore, little princesses
from South-East or North-West,
I promise you, if it goes as planned,
very soon, a Tarotest.

**Translation
Café**

Addenda: ultima probă

După ce-au râs
ori au surâs, -
prințesele scot un suspin
și ochii li se-neacă-n rouă,
căci au în inima un spin,
anume (greu de-nlăturat
din joc) tabelu-alăturat.

Tabelul-alăturat conține
(priviți-l bine!) patru tipuri
de cărți de joc (sunt cam puține,
dar nu se-admit, nicicum, tertipuri,
nici chiar din partea unor vipuri,
ce sunt rugate,-acu, să tacă).

Addenda: the last audition

After they have laughed
or just smiled,
the princesses heave a sigh
and their eyes are drowned in tears,
'cause there is a spine in their heart,
which is (difficult to remove
from the game) the table below.

The table below contains
(take a good look!) four types
of cards (they are rather few,
but, trickeries are not allowed at all,
not even for VIPs ,
who are now asked to say nothing).

Translation
Café

♥	♥	♦	♣
♦	♠	♠	♥
♣	♦	♠	♣
♠	♣	♥	♦

♥	♥	♦	♣
♦	♠	♠	♥
♣	♦	♠	♣
♠	♣	♥	♦

Or, fără să ne-ntrebe dacă
ne place-ori nu ne place nouă, –
enunțul, iată ce susține:
dacă se schimbă câte două
cărți între dânsene, la fie-
care mutare, – cât să fie:
16, 2, 1, 3 sau 4,
numărul minim de mutări
(pe scaunele-acestui teatru),
încât, pe fie-
care linie,
ca și pe fie-
ce coloană,
să fie
numai câte-o carte

Or, without asking us if
we like it or not
the statement, here it's what it says:
if the cards are changing
two by two between them,
at every move, - what could it be
16, 2, 1, 3 or 4,
the minimum number of moves
(on the chairs of this theatre),
that, on each
row
and each
column
be
only one game

Translation
Café

de joc
din fie-
care tip.

Fireşte, optima opinie
va-ncununa-o o coroană
princlară, -mpodobind un chip
de-aici sau de prin alte ţări, –
care-o să aibă, de ea, parte.

card
of each
type.

Of course, the optimal opinion
will be crowned with a princely crown,
beautifying a face
from here or from other countries
that will be rejoiced by it.

**Translation
Café**

*

Aici se-ncheie, –
nu se-ncuie
căci n-avem cheie
si nici cuie
(pentru-a le bate în coperți);

se-ncheie, -adică
se închide;
dar, la o-adică,
se deschide
din nou, – când una din coperți

o dăm de-o parte,
răsfoind-o,
de parcă, -n carte,

înfoind-o,
ar trece adieri de vânt,

ce n-o deznoadă,

*

Here it stops,
but it doesn't lock
because we have neither keys,
nor nails
(to nail them in covers);

it stops, namely,
it is closing
but, if necessary
it will open
once again, - when we set aside

one of the covers,
leafing it,
as if, through a book,

by expanding it,
would pass gentle breezes,

that don't untangle it

Translation
Café

ci-i dispun
foile-n coadă
de păun, –
care grăiesc fără cuvânt.

but transforms
it's pages
into a peacock's tail
which speaks without using a word.

Translation
Café

LUDEX, dragi copii, înseamnă
să te joci, – iar cartea asta
să te joci frumos te-ndeamnă.
ca, pe sărma sa, gimnasta,
sau ca un jongler, cu bile,
într-un joc ce nu ne minte...
Doar că bilele abile
ale cărții sunt cuvinte;
iar pe sărmă, -n cartea asta,
pașii mici pe care-i face,
în parcursul său, gimnasta,
sunt silabe... Cartea tace
până când copilul nu-i
va da glas, – de știe carte;
dacă nu, bunicii lui,
mama (și-așa mai departe)
o vor face-n locul lui,
ca să aibă și ei parte
de un joc ca și al lui,
când mai simplu, când aparte.

LUDEX, dear friends, means
to play, - and this book
incites you to play nicely
as, the gymnast, on her wire,
or a juggler tossing balls
in a game that doesn't lie to us...
Only that the skillfull balls
of the book are words;
and on the wire, in this book,
the small steps made
on her way, by the gymnast,
are syllables...The book is quiet
until the child gives it
a voice, - if he is trained;
if not, his grandparents,
his mother (so on and so forth)
will do it instead,
to experience as well
a game like his,
sometimes simple, sometimes special.

**Translation
Café**

Joaca,-n cartea ce în mâna
o ţii azi, nu-i mai deloc,
totuşi, singura stăpână, –
deşi cărţile-s de joc...

The game, from the book that
in your hand you hold today, is not at
all, the only master,
although it's all about cards.

**Translation
Café**

Rondelul Rozei Vânturilor

*"Cu roza vânturilor la butonieră,
plutesc pe mare – amiral."*

(Andrei Tudor, Yacht)

La butonieră, câte-o roză
a vânturilor să ne punem,
iar ce avem de spus, să spunem
în poezie, nu în proză.

În părul vostru nu depunem
nici rozmarin, nici tuberoză;
la butonieră doar, o roză
a vânturilor vă propunem.

Dacă, -ntr-acestea, e o doză
de andreitudor, presupunem
că nu vă foarte indisponem,
ba chiar că face-vom o poză, –

la butonieră, cu o roză...

Rondel of the Wind Rose

*"With the wind rose in the buttonhole
I'm floating on the sea – like an admiral."*

(Andrei Tudor, Yacht)

In the buttonhole a wind rose
each we should wear,
and what we have to pose, we should pose
in poetry, not in prose.

In your hair we don't put whole
rosemary, and neither tuberoses;
only in the buttonhole
a wind rose we propose.

If, between these, is a dose
of Andrei Tudor, we suppose
that we don't really indispose,
and we may even strike a pose, –

in the buttonhole, a wind rose...

**Translation
Café**

Despre nimic

Ah, după-masa ceea, -n care ne obosisem, tu și eu, să transformăm o farfurioară, albă cu dungă conabie, -ntr-o scrumieră;

căci aveam oaspeți, peste noapte: o prietenășि-un flirt al ei, -și căutasem prin vecini, care-ncotro, o somieră,

iar tu găsisești într-un cufăr, prin care nu mai scotocisem de ani de zile, cam coclită, dar din argint, o pomieră,

pe care am umplut-o, eu, cu inimă de nucă verde, - rugându-te să-mbraci toaleta de la nu știi ce premieră grație rozalbului, de nalbă, al căreia aveai să află că, -n limba lui Buffon, *althea* se cheamă *roză tremieră*...

Și-ar fi fost totul f. bine, de nu ne-am fi bătut capul, de-a lungul unei înscrieri, cu scârba aia de scrumieră;

răstimp în care farfurioara ni se umplea de scrum și mucuri (fumam); și-atunci te-am auzit zicând că „Uite o scrumieră!”

Ah, după masa ceea, -n care...

About nothing

Oh, that afternoon, when we took the trouble , you and I, to turn a small white dish with a cherry stripe coloured, into an ashtray, 'cause we couldn't find one anywhere;

and we had guests, overnight: a girlfriend and a date of hers, - so we were looking for a mattress everywhere,

and you had found in a verdigris chest, which I hadn't looked through for years, some silverware,

which I filled with green walnut hearts, - begging you to wear that dress from I don't know what première,

thanks to the pale rose, like a mallow, you would have found out that, in Buffon's language, '*althea rosea*' is '*rose trémieré*'...

And everything would have been v. good if we hadn't troubled ourselves, with that worthless ashtray; we should've looked elsewhere;

while the small dish was filling with ash and cigarette butts (we were smoking); and then I heard you say: "Look! The ashtray was somewhere!

Oh, that afternoon, when...

*Translation
Café*

Psihotest

Cine știe, copii, cum ieși-vom la testul dnei de Fay
 care constă în a desena o femeie sub ploaie,
 căci n'avem habar de ce urmărește, printr-însul, dna de Fay,
 nici despre ce fel (mai călăi sau mai rece) de ploaie

poate fi vorba în psihotestul dnei de Fay.
 numele căreia nu știm nici baremi cum se pronunță, – pe foaie,
 eu aş desena-o, știind, pe femeia sub ploaie în fai
 și cu umbrelă de soare; dar nu știm, cum nu știm ce foaie

ni se va da, de desen, mai veline sau mai
 aspră, scămoasă și nerezistentă la ploaie,
 când dna de Fay, într-o zi de apoi, nu de mai,
 fi-va ea însăși umbrela ce-și cără povara sub ploaie.

Psychological Test

Who knows, friends, what we'll get in the test from Madame de Fay
 where you have to draw a woman in the rain,
 and we have no clue what her purpose is, this Madame de Fay,
 or what kind – more tepid or more cold – of rain

could be found in this test from Madame de Fay,
 whose name we don't have clue how to spell, - on a plain paper,
 I would draw her, knowing, the woman in the rain covered in faille
 with her parasol; but we don't know, just as we don't know
 what kind of paper

we'll get, drawing paper, vellum, or
 rough, full of lint and unresistant to rain,
 when Madame de Fay, one last day, but not in May,
 should be the umbrella which bears its burden in the rain.

*Translation
Café*

Golden Bough

Dă-mi, doamnă, o crenguță de vâsc cu boabe albe
ca atingându-ți fruntea, să te sărut licit
pe tine, -al cărei nume-l bâigui fericit
în fumegaiul ăsta, cu clinchet gros de halbe!

Golden Bough

Lady, give me, a sprig of mistletoe with white berries
so that touching your forehead with it, I can kiss you licitly,
you, whose name I mumble happily
in this smog, with the heavy clinking of beer glasses!

Dă-mi, Doamne , o crenguță de vâsc...

Lord, give me, a sprig of mistletoe...

**Translation
Café**

Ars Amandi

"Femeile sunt fructe. Există piersici, ananasuri și alune..." (Paul Valéry)

... Alunele, prea adunate-n sine, iar anansurile, prea solzoase (și de un exotism aproape straniu); cât despre piersici, le cunoaștem din Renoir.

Ce fel de fruct ești, însă, tu?

Lăsând de-o parte netedele mere, căpșuna mustitoare, gutuia astringentă, cerebroida nucă- și ținând cont de treiculorile-ți discrete (nu altele decât ale Irlandei și, deopotrivă, ale Coastei de-Ivorii): albul surâsului, spreverdele privirii și castaniul căștii capilare –, ce-mi evoci tu e, mai curând, migdala: greu dehiscentă, pubescentă, lactescență...

Migdala ce, aiurea, numește-se amandă!

Ars Amandi

"Women are fruits. There are peaches, pineapples, hazelnuts..." (Paul Valéry)

... Nuts, too gathered into themselves, and pineapples, too scaly (and of an almost weird exoticism); as for the peaches, we know them from Renoir.

What kind of fruit are you, though?

Leaving aside the smooth apples, juicy strawberry, astringent quince, cerebroid walnut – and considering your subtle threecolours (the very same as those of Ireland and the Ivory Coast): the white of your smile, the almostgreen of your gaze and the chestnut of your capillary helmet –, you rather remind me of the almond: dehiscent with difficulty, pubescent, lactescență...

The almond that, what nonsense, is called *amande*!

Translation
Café

Farfalla Amorosa

Nu uita să faci, spre seară, fluturi
pe obrazul ei, bătând din pleoape:
fluturi palpebrali cu două aripi
semistrăvezii și franj de gene,
cărora le ține loc de rouă
apa searbădă a unei lacrimi.
Lasă-i să se bucure de lacrimi
pe acești nespulberatici fluturi
însetați, în toamnă, de o rouă
devenită brumă între gene
ce se zvântă numai dacă pleoape
bat ca niște tot mai repezi aripi.
Nu-nceta să bați, să bați din aripi
umede, -n amurg, de-atâtea lacrimi
care se usucă, dând din gene,
pe obrazu-i invadat de fluturi
ca un piersic ale cărui pleoape
sidefii îs doldora de rouă.
Scaldă-i puful piersicii în rouă

Farfalla Amorosa

Don't forget, as evening falls, to make butterflies
on her cheek, fluttering your eyelids:
palpebral butterflies with two wings,
semitransparent and frills of eyelashes,
for which the insipid water of a tear
takes the place of dew.
Let them enjoy the tears,
these unfaltering butterflies,
which, in autumn, are thirsty for dew,
turned to frost between the lashes
that melts only if the eyelids
flutter like ever more quickly wings.
Don't stop fluttering, fluttering your wings,
at dusk moistened by so many tears,
that dry when you flutter your lashes
on her cheek invaded by butterflies
like a peach tree whose pearly eyelids
are crammed full of dew.
Bathe her peach bloom in dew,

**Translation
Café**

sau în foșnetul acestor aripi
ce clipesc în felul unor pleoape
fără somn, pe care ți le fluturi
pe obrazu-i strălucind de lacrimi
scurse nu din propriile-i gene.
Bucură-te că din alte gene
decât ale ei, cu ochii-n rouă
limpede cum cea din care fluturi
care-și “poartă viermele-n tre aripi”
îngerești, se-adapă, -când, în lacrimi,
se dizolvă zecile de pleoape
suprapuse pe un ochi cu gene
radiale, -n vârf cu, numai, lacrimi
grele ca broboanele de rouă
ce li se prelinge lin pe aripi
roiurilor de logodnici fluturi...
Fă-i, bătând din pleoape și din gene,
ca din aripi, pe obrazu-n rouă
de alacre lacrimi, seara, fluturi.

or in the rustle of these wings
that blink the same way as eyelids
without sleep, that you flutter
on her cheek glistening with tears,
that have not been poured from her own lashes.
Rejoice because from lashes
other than hers, with eyes in dew
as clear as that from which the butterflies
that “wear the caterpillar between their wings”,
angelically, water themselves –when, in tears,
dozens of eyelids dissolve
superposed on an eye with radial lashes,
with, at their tips, only, tears,
as heavy as the beads of dew
that trickle slowly on the wings
of swarms of betrothed butterflies...
Fluttering your lids and lashes
like wings, on her cheek in the dew
of lively tears, in the evening, make for her butterflies.

Translation
Café

Despre mersul trenurilor sănsei

Acum, când ea-și consultă ceașca, pe care-o ține ca pe-o floare
(din soiul lupidragi) de ansa fragilă și cu dulce galb,

cu ce cuvinte aş putea, fără să o tulbere, să-i spun, să-i dau de înțeles cășansa, pe care pare să o aștepte de la ghiocul univalv al ceștii ca atare, ea, al cărei nume poate fi (și poate ca și e) Ortansa, că sănsa, cum spuneam, nu trece, sau, dacă trece, nu oprește, sau, chiar dacă oprește, nu stă (decât puțin) într-un oraș, al ei, urât și care-și pierde, pe zi ce trece, sănportansa; mult prea urât și-n care sigur varul odăilor e alb.

On the timetable of chance

Now, when she is consulting her cup, holding it like a flower (of the nasturtium genus) by the fragile, sweetly curving handle,

what words could I use, to tell her, without disturbing her, to help her understand that the chance she seemed to be waiting for, from the univalvular cowry shell of the cup itself, she, whose name may be (and maybe is) Hortense, that the chance, as I was saying, doesn't pass through, or, if it passes through, it doesn't stop, or, even if it stops, it doesn't wait (or only a little) in a city of its own, an ugly one that is losing its importance with every day that passes; far too ugly and where the whitewash of the chambers is definitely white.

Translation
Café

*De minimis....**...non (pedi)curat praetor?*

Îți botezasem, într-o vară (căci te durea de niște zile, din cauza unui pantof), haluxul stâng “bietul Ioanide”.

Era în idele lui iunie; era frumos: 30 la umbră (în diminetile cu soare), – drept care și purtai crepide.

Aveam frecvente conversații: îl întrebam de sănătate; iar semenele-i anonime și nu la fel de intrepide, cărora le purta de grija, ca orice frate de ispravă unor surori mai mici, mai proaste, cu toate că erau valide, se bucurau că stăm de vorbă; și, cu excepția unor ceasuri când își dormeau, însidefate și pubescente, -n pace, somnul de virginale chrysalide, ne aprobau printr-o mișcare (a capului) de sus în jos, ca un sobor de dactylide...

La despărțire, -i strângeam mâna. (Era frumos: era în ide!).

*De minimis....**...non (pedi)curat praetor?*

One summer, I baptized (because a shoe caused you days of pain), your left hallux “poor Ioanide”*.

It was the Ides of June; the weather was lovely: 30 C in the shade (on sunny mornings), that's why you were wearing crépides.

We had frequent conversations: I was asking how his health was; and the anonymous, not so intrepid relatives that he was looking after, as any good brother would, his younger sillier sisters, although they were all *valid*, were enjoying our talk, and apart from the hours when these pearlescent, pubescent girls were sleeping in peace, like innocent chrysalids, they were vigourously nodding their approval as a gathering of *dactylids*...

On parting, I was holding her hand. (It was lovely: it was the ides!)

*a novel written by George Călinescu

*Translation
Café*

Monostih

Iartă-mă că m-ai visat urât!

Monostich

Forgive me because you had a bad dream about me!

Translation
Café

April 2018

Amore Mio

Abureşte-i unghiile, una
câte una, minus cele două
ale degetelor fără piatră
scumpă, într-un cerc de aur galben,
alb argint sau, numai, cupru roşu
(înverzit cu vremea), – ale doamnei.
Abureşte unghiile doamnei
cu lunule palide, – iar una
cu noiţă neagră ce, prin roşu'
lacului, transpare ca, -ntr-un galben
iris de pisică, între două
somnuri, fanta unui ochi e piatră.
Umezeşte fiecare piatră
din dalajul unghiilor doamnei
cum se scaldă țigla-n abur galben,
dimineaţa, una câte una, –
joacă-i-te-n unghiul dintre două
degete, cu solz, la capăt, roşu.
Nu uita: sunt zece aşi de roşu

Amore Mio

Steam up Madam's nails, one
by one, minus those two
on the fingers without precious stones,
within a circle of yellow
gold, silver or only red
copper (greened by time).
Steam up Madam's nails
with pale lunule, - and the one
with the black spot that in the red
nail polish looks like the yellow
iris of the feline between two
naps, the opening of an eye is stone.
Moisten every stone
from the slabs of the madam's nails
as the tiles that are bathing in yellow steam
in the morning, one by one, –
play in her angle between two
fingers, with scales, red at the tip.
Don't forget: there are ten red

**Translation
Café**

într-un teanc opac precum o piatră;
 nu-i lăsa întorsi în cele două
 mâini închise-n sine ale doamnei, –
 ce-și înginge unghiile, una
 câte una, -n podul palmei, galben.
 Cum se-ncearcă, între dinți, un galben
 ca să-și dea pe față miezul roșu,
 unghiile mursecă-le, una
 după alta (nu ca pe o piatră,
 ci ca pe-o cireașă), ale doamnei,
 rând pe rând, la mânile-amândouă.
 Unghiile, zece minus două,
 aburite, -ntr-un crepuscul galben
 de târzie vară, ale doamnei,
 au să-ți dea în dar atâtă roșu
 cât să scrii în abur, ca în piatră,
 literele, una câte una,
 ale lui *Amore mio...* Una,
 poate două, -n roșu, ca pe o piatră
 sau pe-un galben, fi-vor cifrul doamnei.

aces in a pack as opaque as stone;
 don't let them reversed in those two
 closed inside hands of the madam, –
 that sticks her nails, one
 by one, in the back of the hand, yellow.
 As you try, between your teeth, the yellow
 to reveal the red core of herself,
 tear Madam's nails, one
 by one (not like a stone,
 but like a cherry),
 by turns, on both hands.
 Madam's nails, ten minus two,
 fogged up, in a yellow
 dusk in late summer
 would give you as a gift so much red
 to write in fog, like in stone,
 the letters, one by one,
 of *Amore mio...One*,
 maybe two, in red, like on a stone
 or on a yellow, will be Madam's cipher.

Ombra del bacio

Ia-i amprenta gurii pe o foaie:
fură-i, dacă poți, decalcul roșu
fără grositudine, nici umbră, –
urma unor buze într-o doară,
a surâs timid, întredeschise
pe hârtii ce nu-i întorc sărutul.
Fură-i, ca o cambie-n alb, sărutul
care ca, -n ierbarul vechi, o foaie
a unei abia întredeschise
roze, la nevreme și-ntr-o doară,
va păli, iar din atâtă roșu
va rămâne, veștedă, o umbră.
Nu-i răpi trandafiria umbră
pe când doarme dusă, iar sărutul
dat în vis nu pare să o doară
nici cât, adiind-o vag, o foaie
palidă, cu frontispiciu roșu,
a unei bucoavne-ntredeschise.
Nu-i lua urma gurii-ntredeschise

Ombra del bacio

Take her mouth print on a paper:
steal from her, if you can, the red
tracing, without thickness or shadow, –
the casual print of some lips,
that smiled shyly, half-opened
on papers that don't return the kiss.
Steal from her, as a white bill, the kiss
that like, in the old herbarium, a paper
of a recently half-opened
rose, too soon and casually
would fade, that after too much red
would remain, dried up, a shadow.
Don't kidnap from her the rosy shadow
when she is out for the count, and the kiss
given in dream doesn't seem to hurt her,
not even, blowing her vaguely, a pale paper,
with frontispiece painted red
of an ABC book slightly open.
Don't take the print of her mouth slightly open,

**Translation
Café**

nici atunci când ea-şi va șterge, -n umbră,
la oglindă, buzele de roşu
într-un umed șervețel, – o foaie
care nu solicită sărutul
hărăzit hârtiei îintr-o doară.
Cere-i ca epistola, -ntr-o doară
scrisă, când ferestre-ntredeschise
fac să frisoneze alba foaie
adumbrată doar de propria-ți umbră,
s-o contrasemneze cu sărutul
neepistolari, al ei, în roşu.
Roag-o s-o pecetluie în roşu, –
ca atunci când sieşi, îintr-o doară,
îşi săruta gura, iar sărutul
îi rămâne scris pe-ntredeschise
geamuri, ce-i păstrează vaga umbră
nu mai mult decât opaca foaie...
Roşul gurii ei întredeschise
într-o doară, – cere-i-l ca umbră
pe o foaie-n freamăt cum sărutul.

not even when she wipes, in the shadow,
in the mirror, her red lips
with a wet wipe, –
that doesn't claim the kiss
destined to the paper casually,
Ask that the epistle, written casually,
when the windows slightly open
rustle the white paper
overshadowed only by your own shadow,
be countersigned by her red ,
unepistolary kiss.
Beg her to seal it in red, –
as when she herself, casually
kisses her mouth, and the kiss
remains written on slightly open
windows, that keeps the vague shadow
no more than opaque paper...
Ask that the red of her mouth slightly open
casually, – be the shadow
on a rustled paper as the kiss.

**Translation
Café**

Albă ca Zăpada & cei 7 pisici

Albă ca Zăpada are
șapte feluri de pisici, –
de alt soi e fiecare,
iar pisoi sunt pitici.

Cea dintâi între prinsele
e un siamez (dar n-am
să vă spun exact prin ce se
ilustrează acest neam.)

Un persan albastru, -a II-a
(rasa i-o cunosc pe sfert)
are botul ud ca rouă
fi'ndcă bea tot lapte fierăt.

Că-i mai albă ca zăpada
pe a III-a n-o prea rabd
(dar pe Albă ca Zăpada
nu o doare acest fapt).

Snow White & the seven cats

Snow White has
seven sorts of cats,
each of a different kind, whereas,
all are dwarf kitty cats.

The first princess
is a Siamese (but I
won't tell you exactly
how you can distinguish this.)

The second, a persian, that is blue
(I only partly know the breed)
has a mouth wet like dew
'cause she keeps drinking boiled milk.

Cause it's whiter than the snow
I cannot stand the third, (though
it seems that Snow White
isn't bothered by this fact).

*Translation
Café*

Păr electric are a IV-a
când o mângâi în răspăr;
botezată Cleopatra,
e-o regină, -ntr-adevăr.

Maidaneză, cea de-a V-a
nu dansează bolero,
ci, pe seară, bate mingea
cu motanul lui Perrault.

Cu o blană ca mătasea,
dar cu sufletul stingher,
o jumate dintr-a VI-a
e-a lui Erwin Schrödinger.

(Pe cealaltă, dl. Erwin
a ucis-o în secret, –
căci stătuse prost cu nervii, -n
pubertate, pe cât cred.)

The fourth's hair is raised,
when you stroke it against the grain;
“Cleopatra” - she was baptized,
indeed, she's queen of her domain!

The fifth is the stray one,
that doesn't dance bolero,
but, in the evenings, she plays the ball
with the tomcat of Perrault.

With fur like silk,
but with a loner's soul,
half of the sixth
is Erwin Schrödinger's.

(The other half, Mr. Erwin
killed in secret, –
because he couldn't hold his anger in,
in puberty, or so I thought.)

Translation
Café

Invizibilă, a VII-a
are zgardă de lamé;
trebuie să vie noaptea
ca să vezi ce neagră e...

Mai fusese o a VIII-a
dar s-a otrăvit c-un măr.
(Cârja Babei Cloanța-i propta,
azi, a crengilor de măr.)

The seventh, always out of sight,
wears a lamé collar;
she should come in the night
to show the blackness of her fur.

There was an eighth one, I presume
who ate a poisoned apple from the tree
(The wicked witch's broom
now holds up the branches of that tree.)

**Translation
Café**

Cave rosam

Avea aspectul unei prăjituri: când al unui tort în stil baroc, când al unei fine fondante rococo. Simțind căți s-ar fi topit în gură, salivai, – cum salivează, prea trampată, savarina; salivează, vreau să zic, în sine insăși (mai înainte de-a o face și bucal). Stând, nu o dată, alungită, pe recamieru-i din budoar, în poziția preafrumoasei Doamne Jeanne Françoise Julie Adélaïde, avea aerul unui eclair (din galantarul unei confiserii selecte), glazura căruia e, îndeobște, roz. Trecând pe lângă ea, aveai irepresibilul impuls să-i zgârii, cu unghia nu importă cărui deget, luciul trandafiriu și lis, – nu din sadism, ci din legitima dorință de-a cunoaște ce anume-i dincolo de el. S-ar fi putut să fie, din păcate, ceea ce este sub scheletul exterior, sub (comparabilă cu o "glazură" incocentă) platoșa diverselor insecte, de la, să zicem, *scarabaeus sacer* la *blata orientalis*: un soi de mâzgă albicioasă repulsivă. – Intenția mea nu e, în niciun caz să vă tai pofta de ecleruri, nici apetetitul de fondante, ci să vă amintesc imperativul (echivoc, ba chiar indecidabil, – și, la rigoare, apocrif) al celor două case britanice rivale și în dihonie, Lancaster & York, – anume CAVE ROSAM!

Cave rosam

She had the appearance of a cake: sometimes like a cake in a baroque style, other times like a fine rococo fondant. Feeling that she could have been melting in your mouth, you were salivating, – how the savarin, too soaked in syrup, salivates; I mean, it salivates itself (before doing it orally). Lying, not just once, in the recamier in her boudoir, in the posture of the most beautiful Lady Jeanne Françoise Julie Adélaïde, she had the air of an eclair (from the storefront of a select confiserie), with a frosting that is, generally, pink. Passing by her, you had the irrepressible impulse to scratch, with the nail of no matter what finger, her rosy and smooth shine, – not out of sadism, but out of the legitimate desire to know what exactly was beyond it. It might, unfortunately, have been what is under the external skeleton, under (comparable to an innocent "frosting") the breastplate of various insects ranging, let's say, from *scarabaeus sacer* to *blata orientalis*: some kind of white repulsive slime. – By no means my intention is to make you lose your penchant for eclairs or your appetite for fondants, but to remind you of the (equivocal, even undecidable, and, ultimately, apocryphal)

Translation
Café

imperative of those two rival in feuding British houses,
Lancaster & York, - namely CAVE ROSAM!

**Translation
Café**

LEE

"Citește-mi, azi, *Annabel Lee*, a șoptit Lia; dar, mai înainte, spune-mi pentru ce *Annabel Lee*, apare, -n poezie, cu numele-i întreg: *Annabel Lee?*, a mai spus Lia. "Bine că nu *Lee Annabel*, ca la școală sau ca la armată", am surâs eu, cu gândul la generalul Robert Lee, acela care a capitualt, în 1865, la Appomattox și care Annabelei Lee (alas Virginia Clemm?) ar fi putut să-i fie tată, dacă acesta ar fi conceput-o când avea 15 ani." Numai că Lia, care, ca *Le Petit Prince*, își duce orice întrebare, cu obstinație, până la capăt: "De ce *Annabel Lee*, a întrebat, iar nu, pur și simplu, *Annabel*!?" Mi-a trecut prin cap că ar fi vorba de un obicei (pesmne celtic), datând din vremi imemoriale (cf. "many and many a year ago"), când partenerul a chemat, în unele împrejurări solemne (un, bunăoară, legământ de dragoste și de credință), cu ambele-i nume: de botez și de familie: "Vrei să-mi fii soție Vivien Leigh?" am spus de parcă aş fi fost Laurence Oliver. Apoi: "Ești mulțumită, Lia?" "Da" a răspuns aproape vesel, dar veselia i-a trecut curând... "De ce ești tristă, Lia?" am întrebat-o eu. "Pentru că numele de Laurence Olivier și Vivien Leigh, a răspuns Lia, au mai multe litere/sunete-n comun decât au, iată, ale noastre două!"

LEE

"Today, read me *Annabel Lee*, whispered Lia; but, beforehand, tell me why *Annabel Lee* appears in poetry with her entire name: *Annabel Lee?* added Lia. "Well, it's a good thing it's not *Lee Annabel*, like in school or in the army", I smiled, thinking of General Robert Lee, the one that surrendered in 1865 at Appomattox and that could have been the father of Annabel Lee (a.k.a. Virginia Clemm?) if he had conceived her when he was 15." But Lia, who like *Le Petit Prince* sticks to the question, obstinately, until the end, asked: "Why *Annabel Lee*, and not simply *Annabel*!?" It crossed my mind that it might be a custom (probably Celtic), from immemorial times (cf "many and many a year ago"), when the partner is called, under solemn circumstances (for instance, the vow of love and faith), by their full names: the given name and the surname: "Would you be my wife, Vivien Leigh?" I said as if I were Laurence Oliver. Then: "Are you happy Lia?" "Yes" she said almost cheerful, but her joy passed too soon... "Why are you sad, Lia?" I asked. "Because the names 'Laurence Olivier' and 'Vivien Leigh', said Lia, have more letters/sounds in common than our two!"

Translation
Café

L'orœile qui voit ma voix

Sună-mă și spune-mi că mă iubești”, mi-ai scris (într-un mesaj, aseară, pe mobil). „Eu te voi asculta și voi închide. Nu voi emite niciun sunet.” – Dar sunetele respirației tale? Dar răsuflarea ta întreținută? Dar, inaudibil aproape, câte-un ah? Dar grăitoarele-ți tăceri? Dar murmurul, în scoica urechii mele drepte, al celei mai iubite dintre mări? Dar intermitentele-ți suspine? Dar cvasigeamătu-ți final? Dar, de atâtă întuneric fără zare, senzația vitregă de mediu submarin și, ca printr-un sonar, chemarea noastră de cetacee sau delfini în rut? Dar, insonor, sărutul nostru, ca prin, opac, vitrajul prearecelui acvariu? Dar temeream de a închide șoptofonul (!), nedornic să-i pun capăt unui discurs șoptit și tot mai tandru, însuflețindu-mă în vreme ce-l rosteam, – destinatară căreia erai: ezitarea-mi de a-l gâțui, lăsându-te, dintr-o dată, sur ta soif?...Ô mon collier de lierre, ma lavallière verte-noire, à la lisière de la forêt, à l'orée du bois dormant et sans clairières! Ma chevalière en jade et or, toi que j'adore, mon adorée... Est-ce que tu étais tout oreilles? Ou bien un(e) seul(e) orœil, – l'orœil qui voit la voix? Ma voix...

L'orœile qui voit ma voix

“Call me and tell me you love me”, you wrote me (in a message on the phone, last night). “I'll listen and then I'll hang up. I will not let out a sound.” – How about the sounds of your breath? Or your bated breathing? Or an almost inaudible “oh”? How about your convincing silence? Or the murmur, in my right ear shell, of the most beloved of seas? Or your intermittent sighs? Or your final quasi moan? Or from too much darkness without a horizon, the strange sensation of a submarine environment, and, as through a sonar, our call of cetaceans or dolphins in rut? How about our kiss, inaudible, as through the opaque glazing of the too cold aquarium? Or my fear of hang up the whisperphone(!), unwilling to end a whispered and more tenderly speech, enlivening me while I was uttering it, - its recipient were you: my hesitation to stifle it, leaving you, suddenly, sur ta soif?...Ô mon collier de lierre, ma lavallière verte-noire, à la lisière de la forêt, à l'orée du bois dormant et sans clairières! Ma chevalière en jade et or, toi que j'adore, mon adorée... Est-ce que tu étais tout oreilles? Ou bien un(e) seul(e) orœil, – l'orœil qui voit la voix? Ma voix...

*Translation
Café*

Mai nimic

o gură de aer
o geană de lumină
o mînă de oase
o palmă de pămînt

o gură de lumină
o geană de aer
o mînă de pămînt
o palmă de oase

o gură de pămînt
o geană de oase
o mînă de lumină
o palmă de aer
o palmă de lumină
o geană de aer
o mînă de pămînt
o gură de oase

Not much

a breath of air
a speck of light
a bag of bones
a scrap of land

a breath of light
a speck of air
a bag of land
a scrap of bones

a breath of land
a speck of bones
a bag of light
a scrap of air
a scrap of light
a speck of air
a bag of land
a breath of bones

Translation
Café

o gură de aer
o geană de lumină
o mînă de oase
o palmă de pămînt

a breath of air
a speck of light
a bag of bones
a scrap of land

o gură o geană
o mînă o palmă
de aer lumină
oase pămînt

a breath a speck
a bag a scrap
of air light
bones land

**Translation
Café**

Nursery Rhyme

mama face pudding
tata face shooting
fata face casting
ăl mai mic broadcasting
mama mare lifting
ghiftuiții gifting
valul face surfing
calul face turfing
drumul face carting
(tot el face parting)
ploile fac dripping
matelotii shipping
doamnele fac shopping
Pollock face dropping
Maradona doping
bombele fac splitting
proletarii meeting
și (de-armindeni) maying
muzicanții playing

Nursery Rhyme

mom does pudding
dad does shooting
girl does casting
little one broadcasting
grandma lifting
stiffed ones gifting
wave does surfing
horse does turfing
road does karting
(it also does parting)
rains do dripping
matelots shipping
ladies do shopping
Pollock does dropping
Maradona doping
bombs do splitting
proletarians meeting
and (on labour day) maying
singers playing

*Translation
Café*

amorezii mating
TV(R)-ul rating
clerul face blessing
presa face pressing
clownul face bluffing
leneșii fac nothing
icrele fac her(r)ing
Yankees fuck Herr Goering
blugii fac 1 shilling (?!)
noi nu facem dealing
(fi'ndcă avem feeling)

lovers mating
TV(R) rating
clergy does blessing
press does pressing
clown does bluffing
lazies do nothing
roe does herring
Yanekees fuck Herr Goering
jeans do 1 shilling (?!)
we don't do dealing
('cause we have feeling)

Translation
Café

7 PM

O tufă de buxus, la șapte,
spre seară, cu gust amărui și
păienjenoasă, pe care arțarul
aruncă o singură pată prelungă;
sau, în penumbră, la prînz,
totdeauna la prînz (și tot vara),
conducta de păcură care transpiră:
o pată prelungă s-a și imprimat
în asfalt; sau poate că zilele
lungi, la solstițiul și după, cînd,
tot mai opac, intunericu-ți cade
pe carte, iar tu nici nu vezi
că nici nu mai vezi, - în vreme
ce cartea-ți dispare din mîini,
se evaporă lent, ca o pată prelungă;
sau unele jocuri, aproape naive,
cum ăl *de-a ciucitul*, - cînd rochia
molatică a partenerei, umflîndu-se
brusc, te lasă,-ntr-o doară, să-i

7 PM

A buxus shub, at seven,
towards evening, with bitter taste and
covered in coweb, on which the maple tree
throws a long single stain;
or, in penumbra, at noon,
always at noon (and in the summer),
the oil pipe-line that is sweating:
a long stain is already printed
on the asphalt; or maybe the long
days, at the solstice, and when,
increasingly opaque, darkness falls
on your book, and you don't even see
that you don't see anymore, - while
the book is disappearing from your hands,
evaporating slowly, like a long stain;
or some games, almost naive,
like hunkering down - when the soft
dress of the partner is suddenly puffed,
letting you, casually, catch, shyly,

Translation
Café

întrevezi, temător, lenjul tainic,
fără,-n triunghiul său alb, vreo
pată prelungă. - La toate acestea
gîndindu-te, totuși, cu mult înainte
să simți, să resimți, să presimți
vreo nevoie de tulburătoarea
priveliște-a leneșei ei, nefragile,
clepsidre, nici de ecartul unor ochi
ca ai ei, de amandă prelungă... Iar
astăzi, nu altfel decât pietonul, pe
lîngă necare va fi trecut, atît de
aproape, încît catastrofa părea
iminentă, un misterios, elegant și
nostalgic expres, - din care se
văd, se mai văd, tot mai mici,
mai departe, în noaptea cu greieri,
pe terasament și taluzul de palidă
iarbă, un șir de pătrate, de
galbene pete prelungi.

a glimpse of her secret underclothes,
without, on their white triangle, any
long stain. - However, thinking
of all these things, long before
you may feel, foresee the need
for the unsettling view of her lazy,
unfragile hourglass, or for the distance
of some eyes, like hers
shaped like a long *amide..*
And today, no different than the pedestrian
that will have gone past drowning,
so close, that the catastrophe seemed
iminent, a mysterious, elegant and
nostalgic express, - from which
is seen, is still seen, ever smaller
and further, in the night with crickets,
on the embankment and the slope
of the pale grass, a line of squares,
of yellow long stains.

Translation
Café

Basme&Băsmăluțe

1. „Pudrează-mă!” se milogi prințesa de fluturele ce-i căzuse-n plasă. Acesta începu să-i ningă pe decolteu, pe umeri și pe brațe... Printesa-și luă agale zborul, - în timp ce o omidă gol-goluță o privea, de jos, cu ochi uriași.

2. „Șterge-mă mai repede de pudră” porunci prințesa cameristei, care-ncepu s-o șteargă, pe decolteu, pe umeri și pe brațe, cu un plumet din coadă de păun, în vreme ce, zbîrcindu-se cu totul, ea deveni treptat o larvă, o omidă, cu țepi cam ca ai limbii-soacrei.

3. „Dacă mi-ești prieten”, se rugă balonul de copilul care-l cumpărase, cu cinci minute mai devreme, „dezumflă-mă, te rog, cât mai aproape de sfera păpădiei de colo, imobilă... În aer, precum simți și tu, de ieri-alaltăieri, nici o adiere!” - Dacă l-aș întepă cu acul s-ar dezumfla mai delicat, își spuse,-n sinea lui copilul, gîndindu-se la gingășia păpădiei. Ceea ce, de altfel, și făcu, - în vreme ce balonul spart își dădea ultima suflare.

4. Ca să n-o mai recunoască Lupul, prin pădure, după poreclă-i de Scufița Roșie, Scufița Roșie își schimbă scufița în favoarea

Stories&Scarfs

1.“Powder me!” The princess begged the butterfly that had fallen into her trap. He become snowing on her cleavage, shoulders and arms...The princess took wing slowly, - while the bare-naked caterpillar was looking at her, from below, with giant eyes.

2. “Quickly, wipe the powder off”, the princess ordered her chamber-maid, who started to wipe her on her cleavage, shoulders and arms, using a peacock tail’s *plumet*, meanwhile, entirely shriveling, she gradually became a larva, a caterpillar with spines like mother-in-law’s tongue.

3. “If you are my friend”, the balloon was begging the child who had bought it five minutes earilier, “Please, deflate me, as near as possible to the dandelion’s sphere over there, immobile...From the day before yesterday, in the air, as you may feel, not a single breeze!” - If I pricked it with a needle, it would deflate more gently, the child said to himself, thinking of the dandelion’s lightness. This is what he did, - while the burst balloon gave up its last breath.

4. Lest the Wolf should recognize her, in the forest, by her

*Translation
Café*

unei băsmăluțe (și ea, roșie). Dar n-o purta pe cap, ci ca boccea, în care-i ducea, zilnic, de-ale gurii bunicii ei bătrâne. Ceea ce lupul mirosi îndată și-și făcu mendrele (de lup), - după cum știm din Charles Perrault sau Brüder Grimm.

nickname of Red Riding Hood, Red Riding Hood replaced her cap with a scarf (also red). But she didn't wear it on the head, instead, but carried it as a bundle, in which she daily carried food for her old grandma. The wolf smelled this immediately and satisfied his (wolf) needs - as we know from Charles Perrault or Brüder Grimm.

Translation
Café

Li

Li, unitate de măsură a distanței,
 specifică Imperiului de Mijloc,
 constând în 360 de pași (= 644,652 m),
 e și echivalentul, pasămite, al bătăii
 vocii omenești. – După ce Lia a
 parcurs distanța de un li, a spus ceva;
 de la distanța de un li, a spus,
 a șopotit ceva. Nu știu prea bine
 ce-a spus Lia, de la distanța de un li...
 A spus, însă, ceva (asta e sigur),
 a șopotit, a murmurat ceva, " ceea ce,
 de la distanța de un li, ar fi trebuit
 ca eu să aud. Ar fi trebuit să aud ce
 spune Lia, de la distanța de un singur li.
 Am auzit că spune, " nu, însă, și ce spune.
 Poate că Lia a strigat, numai că distanța
 de un li i-a prefăcut Liei strigătul
 în șoaptă; a făcut, dintr-însul, șopot,
 murmur... Poate că acest li, ei, nu-i e

Li

Li, unit for measuring distance,
 specific to the Middle Kingdom,
 consisting of 360 steps (=644,652 m),
 is apparently, the equivalent of the beat
 of the human voice. – After Lia walked
 the distance of one li, she said something;
 from the distance of one li, she said,
 she whispered something. I don't know
 very well what Lia said, from the distance of one li...
 But, she said something (that's for sure),
 she whispered, mumbled something," which
 from the distance of one li, I should've
 heard. I should've heard what
 Lia said, from the distance of one li.
 I heard she said, "but not what she said.
 Maybe Lia shouted, but the distance
 of one li has changed Lia's shout
 into a whisper; it became a whispering,
 a murmur... Maybe this li is not helpful

*Translation
Café*

de folos: nu e pe măsura vocii Liei...
 Mă întorc, atunci, cu fața către Lia,
 punîndu-i următoarea întrebarea: "Lia,
 de la un li, ai spus ceva?" O (s)pun
 cu dinadinsul în surdină, o şopotesc,
 o murmur. Straniu este că pe mine mă aude.
 Numai că nu-mi răspunde la întrebarea
 însăși, Lia, – spunîndu-mi, nu fără
 un zîmbet, că un li avea (și are) o
 lungime de 360 de pași (= 644,652 m)
 și că același li ar fi echivalentul
 bătăii vocii chinezești. "Vrei să spui,
 Lia,-i murmur eu atunci, al vocii *omenești*..."
 "Nu, al vocii *chinezești*", se obstinează ea.
 "Un li, adaugă, în fine, Lia, doar în
 Imperiul Galben e etalon vocal."

for her: it doesn't suit Lia's voice...
 Then, I turn around towards Lia,
 asking her the next question: "Lia,
 from one li, did you said something?" I'm saying
 it in a low voice on purpose, I'm whispering it,
 I'm murmuring it. It's strange that she can hear me.
 Only that she doesn't answer the question
 itself, Lia, – saying to me, smiling,
 that one li was (and still is) a
 distance of 360 steps (=644,652 m)
 and that the same li would be the equivalent
 of the beat of the chinese voice. "Lia,
 do you mean, and then I murmur, of the *human*
 voice..."
 "No, of the *chinese* voice", she persisted.
 "A li, said, added Lia, anyway, only in
 the Yellow Empire is a vocal standard."

Translation
Café

Rover, search companion

Când cauți cuvinte
ca (*over* sau *Dover*)
prin folder-e vechi,
cel mai cuminte
e galbenul Rover...
Ciulind din urechi,

el adumelcă-n scripte
ca vântul prin tufe, –
ci-i plin de dispreț
pentru, încă nefripte,
eventualele trufe,
(căci, el, nu-i mistreț)

un borș sau o ciorbă,
la care să-l cheme
pe prietenul Rocky, –
cu care de vorbă,
'nainte de vreme,

Rover, search companion

When you search for words
like (*over or Dover*)
through old *folders*,
the most obedient
is the golden Rover...
Pricking up his ears,

he sniffs through scripts
like the wind in the bushes, –
but he's full of contempt
for the possible truffles
not yet cooked,
('cause he's not a wild boar)

maybe a borsch or a broth,
and to invite over
his friend Rocky, –
to whom he was barking
in times past,

Translation
Café

prin walkie-talkie

stătea, – nu ca azi
când timp mai au doar
cât să-și dea prin e-mail
ca doi buni camarazi,
de pe-un trotoar
pe celălalt: „Hail!”

through a *walkie-talkie*,

not like these days
when they correspond
only by *e-mail*,
like two good buddies,
from one sidewalk
to another: “*Hail!*”

**Translation
Café**

*E-mail-ul amicâinelui Rocky
către amicâinele Rover*

De ziua-ți, dear Rover,
ți-aduc un pullover
(cu ochiuri de-un pixel
și talia XL)
din lână de câine.
N-aștept până mâine,
fiindcă doar azi e
o bună ocazie, –
căci am să parcurg,
până către amurg,
călare pe scooterul
lui Clipp, tot computerul,
ajungând under mergi
și tu astăzi: la Search
Companion, – unde
vom da opt secunde
din coadă, cu ochii
în lacrimi....
Your Rocky

*The e-mail from dogbuddy Rocky
to dogbuddy Rover*

For your birthday, dear Rover,
I'll bring you a pullover
(with eyelets of one pixel
and size XL)
made of dog wool.
I won't wait until tomorrow,
because it is certain
that now is a proper occasion, –
as I'm going to run,
until sundown,
riding Clipp's scooter
through the whole computer,
reaching where you are
going today: to Search
Companion, – where
we'll wag our tails
for eight seconds, with tears
in our eyes...
Your buddy Rocky

Translation
Café

Reply

Dear Rocky

scuză-mă că-ți răspund folosind reply-ul, ca și cum, neavând hârtie pentru corespondență, ți-aș scrie pe reversul misivei tale proprii. De aceea o să fac în proză. Sper, într-adevăr, să ne vedem, cam pe la opt fără un sfert, la Search Companion, unde să ne spunem un amical How do you do.

Your Rover

Reply

Dear Rocky

sorry to answer you using *reply*, as if, not having any paper for correspondence, I were to write to you on the reverse of your own missive. That is why I am doing it in prose. I truly hope we'll see each other, around a quarter to eight, at Search Companion, where we can say a friendly 'How do you do'.
Your buddy Rover

Translation
Café

Răvașul pisiculinksului către același Rocky

Aud, my dear Rocky,
că mâine, la party,
vor fi numai rochii
de voal și baccardi
la bar, fi'ndcă Earl
o ia de consoartă
pe Courtney, a girl
de-a binelea moartă
după el, – care face,
pare-se, carting...
„Tie-i Domnul în pace,
departe de *parting!*“ –
cum are-a le zice
Merlin pe post
de pastor...

Amice,
nici spațiul virtual
nu mai este ce-a fost
devenind of all things:

The note from “felinks” to the same Rocky

I hear, my dear Rocky,
that tomorrow, at the *party*,
there will be only dresses
of voile and Bacardi
at the bar, ‘cause Earl
is marrying
Courtney, a girl
who is madly
in love with him, – and apparently
goes karting...
“May the Lord keep them
away from *parting!*”
as will be said
by Merlin, in the role
of minister...

Buddy,
not even the virtual space
is what it used to be anymore,
becoming of *all things*:

Translation
Café

un sediu birtual...

Frankly,

your Links

a *beertual* base...

Frankly,

your friend Links

Translation
Café

*Altă ripostă a lui Rover, prin postcard,
către Rocky*

Dear Rocky

epistola mea (strict confidențială) sper să te găsească sănătos. O să-mi spui că se începe astfel doar una expediată după o lungă pauză, – răstimp în care n-ai știut nimic (sau mai-nimic) despre destinatarul ei. Eu cred, însă, că de ieri, când ne-am văzut la S.C., până astăzi, nu ți-a trecut, încă, migrena pe care, - amândurora, ne va fi provocat-o jalnica pereche Courtney-Earl. Să nu-ți închipui că a primei este mâna care-l mângâie pe cap pe Links, sau a cestuialt – cea care-ți trece ție, din când în când, prin păr. Dacă aş avea talentul tău la rime, i-aș face fiecăruia în parte, sau cuplului însuși, câte-o epigramă. Rămâi cu bine (și discreție maximă!),

Your Rover

*Another response from Rover, by postcard,
to Rocky*

Dear Rocky

I hope my epistle (strictly confidential) finds you well. You will tell me that only one sent after a long interval – a time in which you have had no news (or next to none) about its recipient – begins in this way. I believe, however, that from yesterday, when we saw each other at S.C., until today, you have not got over the migraine that the pathetic couple Courtney and Earl gave us both. Do not imagine that it is the hand of the former that pats on the head Links, or that of the latter that from time to time runs his fingers through your hair. If I had your talent for rhyming, I would make each of them individually, or for the couple jointly, an epigram. Take care (and exercise maximum discretion!).

Yours, Rover

Translation
Café

Interviu cu Șerban Foarță

Puteți să îmi spuneți care este cea mai frumoasă amintire pe care o aveți din copilărie?

Nu prea știu ce sau cine: astrele, zodia (a Racului, în cazul meu), ereditatea, karma, contextul familial și/sau istoric și.a.m.d. făcut-au din mine un copil mai mult trist decât vesel. Și, deci, nu foarte compatibil cu amintirile frumoase. Nu, însă, că le-aș cultiva cu dinadinsul pe cele penibile, amare și urâte, dar pentru că o amintire (fie, aceasta, și frumoasă) implică o doză de tristețe, mai bine zis: de nostalgie, prin însuși faptul că e amintire, - frumusețea căreia, ea însăși, prin caracteru-i revolut, evanescent, ireversibil, doare...

Dacă ar fi să o luăti de la capăt, ați face lucrurile diferit?

Există o categorie de infatuați greu suportabili, care, la o întrebare ca aceasta, răspund că, luând-o de la capăt, ar face lucrurile absolut întocmai. Or, o asemenea încremenire în ei însiși, „înțepeneala” asta, dacă vreți, suprimă orice libertate, privându-ne de liberul arbitru, ca și de aventură, de risc sau de

Interview with Șerban Foarță

What is the most beautiful memory you have from childhood?

I don't know what or who: the stars, the zodiac sign (Cancer, in my case), the heredity, karma, the family and/or the historical context and so on, made me a sad rather than a happy child. Therefore, I wasn't very compatible with beautiful memories. No, I wouldn't cultivate intentionally the ridiculous, bitter and ugly ones, but a memory (even it's beautiful) involves an amount of sadness, or better said, of nostalgia, by the vey fact that is a memory, - whose beauty, through its foregone, evanescent, irreversible character, *hurts...*

If you could start your life all over again, would you do anything differently?

There is a group of infatuated and unlikeable people who at this kind of question answer that they would not change a thing if they could start all over again. And this kind of stillness in their selves, this “stiffening”, let's say, suppresses any freedom, depriving us of free will, turning us into robots of

*Translation
Café*

surpriză, și, eventual, făcând din noi roboții unei eterne reîntoarceri de timp, aşa-zicând, cazon, de o monotonie sufocantă.

an eternal return of time, soldierly so to speak, a suffocating monotony.

Este ceva ce regretați că nu ați făcut de-a lungul vieții?

Firește, câte și mai câte! Să le enumăr, ar fi pierdere de vreme; și, în plus, cum multitudinea de „nefăcute” poate sfârși în derizoriu (căci e grotesc să-ți pară rău că n-ai mâncat, în viața ta, spanac sau că nu știi să umbli-n mâini!), ar fi mai bine, cred, să-i punem capăt jocului sterp și gratuit al ipotezelor contrafactice...

În rest, pornind de la premisa că ultima dorință a lui Alfred Jarry a fost o... scobitoare, am scris, cândva, aceste 14 versuri: „Nu-i nimeni să regrete,/ sfârșindu-se, că nu/ va fi vânat egrete/ sau antilope gnu.// Mai mulți au să se plângă,/ în ora-n care mor,/ că au trecut pe lângă/ norocul vieții lor.// Doar unul singur are/ să vrea, dorindu-și mult,/ în loc de lumânare/ sau alt obiect de cult, // o scobitoare, - cè pe / propria-i limbă e / cure-dent, care începe/ întocmai cum curé/ ce se traduce, oh,/ prin «preot» sau «paroh»”.

V-ați gândit vreodată să călcați pe urmele tatălui dvs. și să

Is there anything you regret not doing in your life?

Of course, many things! Enumerating them would be only a waste of time, and moreover, the multitude of “undone” things may end in ridiculousness (because it is grotesque to feel sorry for not eating spinach in your life, or for not knowing to walk on one's hands!), I think it would be better to end this barren and free game of counterfactual hypothesis...

As for the rest, starting from the premise that Alfred Jarry's last wish was a....toothpick, I wrote once these 14 lines: “No one regrets,/ when their end comes/ not hunting egrets/ or gnus.// Many will complain/ in their dying hour,/ that they missed/ the luck of their lives.// Only one would want,/ wishing instead/ of a candle/ or any other cult object, //a toothpick, - which in/ his own language is/ *cure-dent*, starting/ exactly as *curé*/ that can be translated as, ah,/ «priest» or «hierarch»”.

Have you ever thought about following in your father's

Translation
Café

deveniți medic? Ați fost atras la un moment dat de această „lume” sau din contră, latura artistică și-a spus cuvântul de la bun început?

Nu, niciodată; și nici tata nu m-a impulsionat în sensul săta. (Cât despre lumea medicală, am cunoscut-o bine, cu bune și cu rele: *curele de salvare!*)

Arta, în schimb, m-a fascinat dintotdeauna. Familia mea, pe linia mamei, va fi fost una de artiști. Bunică-mea era pianistă (și pictoriță *du dimanche*); mama, o soprană dramatică *de top* (ca să fac uz de un stupid anachronism!), pe care numai intrarea noastră în război (iunie 1941) și, curând, căsătoria ei (septembrie, același an) au făcut-o să nu absolve (îi mai trebuia puțin) conservatorul: avea mai mult talent decât ambiție...

Credeți în inspirație? De unde vine? Există locuri care vă inspiră? Dacă da, care sunt acestea?

Cred că (nu mereu, dar la răstimpuri) cred...

De unde vine (dacă vine!), va fi spus-o, ușor didacticist, Baudelaire: „Viens-tu du ciel profond ou sort-tu de l’abîme,/ O beauté ? ton regard, infernal et divin,/ Verse confusément le bienfait et le crime,/ Et l’on peut pour cela te comparer au vin.”

footsteps and becoming a doctor? Have you ever been drawn by this “world” or on the contrary, did the artistic side carry the day from the beginning?

No, never; and neither my father impelled me in this way. (As for the medical world, I knew it well, with goods and bads.)

On the other hand, art has always fascinated me. My family, on my mother’s side, was one of artists. My grandmother was a pianist (and a Sunday painter); my mother, a top dramatic soprano (to make use of a stupid anachronism!), who did not graduate (she almost did) the Conservatory because of our entry into the war (June 1941) and soon, her marriage (September, the same year): she had more talent than ambition...

Do you believe in inspiration? Where does it come from? Are there places that inspire you? If so, can you tell me more about these?

I think that (not always, but sometimes) I believe...

From where it comes (if it comes), would have been said easily, didactically by Baudelaire: „Viens-tu du ciel profond ou sort-tu de l’abîme,/ O beauté ? ton regard, infernal et divin,/ Verse confusément le bienfait et le crime,/ Et l’on peut pour cela te comparer au vin.”

Translation
Café

De natură să inspire un poet nu sunt doar locurile din natură, dar și, în sensul vechilor retorici, locurile aşa-zis „comune”: *loci (communes)* sau *topoi*.

Inspiratoare, în sfârșit, sunt locurile,-n ambele accepții, cu mare impact emoțional, fie pozitiv, fie altminteri.

Există o persoană care a influențat formarea omului, a artistului de astăzi?

Întreg mediul artistic în care am crescut (plus lecțiile de pian, de-a lungul a 11 ani și jumătate) mi-au înrăurit „bildungsroman”-ul. Opțiunea pentru poezie, însă, a fost inițiativa mea. (Pentru, în genere, literatură, căci am practicat, mulți ani de zile, articolul, eseul, studiul critic, traducerile, ca și proza propriu-zisă.)

Ați fost tentat să părăsiți țara în timpul regimului comunist sau imediat după căderea acestuia?

Intermitent și vag (fără, adică, să anvizajez un anume *modus operandi*, - ca în cazul suicidului „platonic”). Nici nu era la îndemâna fitecui: n-am geniul, nici vocația aventurii! (Îmi rămâne să regret că nu le am și să mă simt handicapat; și,

cela te comparer au vin.”

Not only the natural places are likely to inspire a poet, but also, in the sense of old rhetoric, the so called “common” places: *loci (communes)* or *topoi*.

In the end, inspiring are the places with great emotional impact, either positive or otherwise.

Is there a person who influenced the formation of the man, the artist you are today?

The entire artistic environment in which I grew up (along with piano lessons for 11 and a half years) influenced the „bildungsroman”. But the option for poetry was my initiative. (For literature, in general, because I practiced for many years the article, the essay, the critical study, translations, and also prose as such.)

Were you ever tempted to leave the country during the communist regime or soon after its fall?

Intermittently and vaguely (without considering some sort of *modus operandi*, - as in the case of “platonic” suicide). And it was not within everyone’s reach: I have neither the genius nor the vocation for adventure! (All I have left is regret

eventual, să le admir la alții.)

La 29 de ani, în 1971, când cu „Tezele din iulie”, ceaușiste, am ratat (ca brav nemembru de partid și posesor de dosar prost, la Cadre și... Sicoritate) o bursă Herder și sejurul ulterior pe malurile Dunării albastre.

N-am ieșit, în rest, nicicând din țară (cu excepția unei escapade, în '80, de zece zile, la Varșovia, în tandem cu Virgil Mazilescu) și credeam că n-o voi face niciodată...

Și mi-ar fi fost, cred, nu prea greu, nu imposibil: mama, pe jumătate alsaciană (de unde și numele-i, Yvonne), venise pe lume, în 1920, la Mannheim (alias... Mamannheim!), unde stătuse cu familia până-n 1926. Era, acesta, un atu grozav; ea, însă, n-a uzat de el; iar eu, aşijderi...

Ați avut o bursă la Paris. Ce puteți să-mi spuneți despre această experiență? Cum vi s-a părut poporul francez în comparație cu cel român?

Bursa mi-a acordat-o, în 1991, la diligențele Irinei Mavrodin, Ministerul de resort (francez, nu, bineînțeles, cel indigen), pentru traducerea-mi din Stéphane Mallarmé (Editura

for the fact that I do not have these and therefore, feel disabled and admire these at others.)

At 29, in 1971, at the time of Ceaușescu's "July Theseis", I missed (being a brave non-member of the party and having a bad record) a Herder scholarship and a vacation on the banks of the blue Danube.

As for the rest, I never went out of the country (with the exception of an escapade during the 80s for ten days in Warsaw together with Virgil Mazilescu) and I thought I would never do it...

And I think that it would not have been too difficult, not impossible: my mother, half Alsatian (from where she got the name Yvonne), was brought into the world in 1920 in Manheim (aka Mamannheim!) where she had lived until 1926. This was a great advantage, but she did not use it, and neither did I...

You had a scholarship in Paris. What can you tell me about this experience? How did the French people seem to you compared with the Romanian people?

The scholarship was given to me in 1991, due to Irina Mavrodin's diligence, by the relevant ministry (the French one, not, of course, the indigenous one), for my translation from

Univers, București, 1988), - despre care, într-o epistolă particulară către o prietenă ce-i trimisese cartea, Emil Cioran s-a exprimat mai mult decât flatant: „... Je vous remercie pour l'admirable Mallarmé. Șerban Foarță s'est attaqué à l'impossible et a réussi grâce à son talent et aux vertus poétiques de la langue roumaine.” - Față de asta, restu-i anecdată. (În paranteză fie spus: chit că *Paris sera toujours Paris*, francezii, în speță parizienii, nu sunt totdeauna, *toujours*, la înăltimea lui.)

Aveți zeci de volume de versuri publicate. Însă, ați debutat cu „Texte pentru Phoenix”, diferit față de următoarele publicații. Cum a luat nastere bine- cunoscutul „stil Foarță”?

Diferit, spuneți Dvs; dar, adaug eu, nu foarte. Numai că un anume ezoterism al cărții (nu prea lesne detectabil în altele, câteva, ale mele) este, aici, mai evident; ba, poate, chiar și mai ostentativ. Cartea se cheamă „texte”; eu nu eram, însă, *textier*. Simplismul cuvintelor cutăror hituri mă oripila și, atunci, am vrut o altă „vorbărie”!

Cantafabule-le, din asta au ieșit. Inițiativa, literar vorbind, îmi aparține. De fapt, pornisem de la numele de „Phoenix”. El nu putea rămâne o simplă etichetă, o firmă exterioară (și naivă);

Stéphane Mallarmé (Univers Publishing House, Bucharest, 1988) - about which, in a private epistle to a friend who sent him the book, Emil Cioran has expressed himself more than flatteringly: ... “Je vous remercie pour l'admirable Mallarmé. Șerban Foarță s'est attaqué à l'impossible et a réussi grâce à son talent et aux vertus poétiques de la langue roumaine.” - the rest is anecdote. (Let me say in parentheses, even if *Paris sera toujours Paris*, the French, in this case, the Parisians, do not always, *toujours*, meet the expectations.

You have dozens of volumes of poetry published. But your first volume was “Lyrics for Phoenix”, different from your following publications. How did the well-known “Foarță style” come to birth?

Different, you say, but not very, I add. Only that some kind of esotericism of the book (not so easily detectable in the others) is here more obvious; or, maybe even more ostensive. The book is called “lyrics”; but I was not a *lyricist*. The simplicity of the words of some hits horrified me and therefore, I wanted another “chatter”!

From this resulted *Cantafabule* (*Cantafables*). The initiative, literary speaking, was mine. In fact, I started from the name of “Phoenix”. It could not remain a simple label, an outer

trebuia, adică, justificat lăuntric – nu, bineînțeles, ca *nomen omen* (ceea ce este mult prea prezumțios), dar la singurul mod posibil, acela cultural (sau simbologic, – ezoteric, deci). Pasărea Phoenix i-a „chemat” pe ceilalți: Inorog, Aspidă, Vasilisc, Scarabeu, Calandrinon, Sirenă, Dulf...

Ei nu erau eroi ai muncii sociale (făcând, cel mult, figură de vagi ilegalisti!), dar, grație Phoenixului (pasărea și grupul), li s-a dus buhul chiar și pe stadioane. Până în ziua când, la fel de tainic cum se iviseră, au amuțit. Era prin '76 (anul când trupa „alesese libertatea”).

Cât despre stilul, botezat de către dvs, cu propriu-mi nume, *Foarță*, el (în măsura-n care este) este urmarea faptului că, de timpuriu, diferența specifică, în cazul meu, avea să prevaleze asupra genului proxim, sau (cum ar fi spus E. Lovinescu, spre indignarea lui Ion Barbu) *diferențierea*, asupra *sincronismului*. (Firește, pe la 14-15 ani, voi fi făcut-o nu în acești termeni, ci, pur și simplu, instinctiv.)

Ați tradus nenumărate cărți din franceză și tocmai ce ați publicat al doilea volum de poezii în această limbă ("L'ENDROIT EST ADROIT L'ENVERS EST EN VERS"). Cărui fapt se datorează acest devotament față de limba franceză? Cum ați ajuns să o îndrăgiți?

(and naive) sign; I meand it had to– be justified within – of course, not as *nomen omen* (which is too presumptuous), but in the only possible way, the cultural one (or symbolical, - so, esoteric). The Phoenix bird “summoned” the other ones: Unicorn, Asp, Basilisk, Scarab, Caladrius, Mermaid, Dulf...

They were not heroes of our socialist labor (being at most figures of vague illegals!), but, thanks to Phoenix (the bird, not the group), they became known even on the stadiums. Until the day when, as mysteriously they had risen, they became silent. It was 1976 (the year when the band “had chosen freedom”).

As for the style baptized by you with my own name, *Foarță*, it (as far as it is) is the result of the fact that from very early, the specific difference, in my case, would have prevailed on my genus proximum, or (as E. Lovinescu would have said, to the indignation of Ion Barbu) *differentiation*, over *synchronism*. (Of course, around 14 or 15 years old, I would not put it in these terms, but simply, by instinct.)

You have translated countless books from French and you have just published the second volume of poetry written in this language ("L'ENDROIT EST ADROIT L'ENVERS EST EN VERS"). How did this devotion towards French come about? How did you come to

Translation
Café

love it?

Nu este vorba de „devotament”. Poate, mai curând, de un pariu. Scriu, de altminteri, versuri franțuzești cum aş rezolva probleme de algebră! Atașamentul meu pentru franceză ține, mai curând, de *Wahlverwandtschaften*, și, ca să zic aşa, mă „depășește”.

De ce, oare, din „alsacianismul”, din, eventual, franco-germanitatea bunicului meu matern (pe onorabilul său nume, Wilhelm Friedrich Burger) mie mi-a revenit mai mult... „prefixoidul”?!(Aveam un prieten care, când vorbea despre faimosul weimarez, zicea „franțuzul Goethe”! Și nu chiar fără noimă.)

Francofilia propriu-zisă i-o datorez, însă, Maviei, alias doamna Via Burillianu, - pe jumătate franțuzoaică, scolită, în alt secol, la Dijon și scăpătată după exproprierea, de după Marele Război, a team-ului Regele Ferdinand-Ionel Brătianu. Prietenă de familie, va fi fost și „antrenoarea” mea. Doamnă cu mult umor, își botezase liota de mâțe vag subversiv, cu nume: Cota, Norma, la ordinea zilei, căci, la țară, se percepeau cote, iar normele, trebuiau, în absolut orice domeniu, îndeplinite, ba chiar „sparte”...

It's not about "devotion". Maybe it's more a bet. Moreover, I write French verses as I would resolve algebra problems. My attachment to French belongs rather to *Wahlverwandtschaften*, and, to say so, it "surpasses" me.

But why, from the "Alsatian" and eventually, from the Franco-German origin of my maternal grandfather (by his honorable name, Wilhelm Friedrich Burger) I received only the "pseudo prefix"?!(I had a friend that when he talked about the famous Weimarian used to say "the Frenchman Goethe"! And it was not so pointless.)

In fact, I owe the Francophilia to Mavia, a.k.a. Madame Via Burillianu, - half French, formed in another century at Dijon and who was impoverished after the Great War's expropriation of the team King Ferdinand - Ionel Brătianu. As a family friend, she would have been my "coach". Being a lady with great sense of humor, she baptized her multitude of cats with vaguely subversive name: Quota, Target, on a daily basis, because in the countryside, *quotas* were charged, and the *targets* had to be fulfilled in absolutely every field and even exceeded.

(I should add, between brackets, that I have translated,

Translation
Café

(Să mai adaug, într-o paranteză, că am făcut traduceri, în duet sau solo, și de prin alte limbi: germană [Rainer Maria Rilke, Ringelnatz], engleză [Edward Lear, T.S. Eliot, Leonard Cohen], spaniolă [Piese din „Romancero” și San Juan de la Cruz], italiană [Giorgio Baffo], maghiară [diverși poeți contemporani].)

Dintre toate poemele scrise, există una care înseamnă cel mai mult pentru dvs? Care este povestea ei?

Există (sau va fi existat). Importanța ei fusese una de ordin, mai cu seamă, tehnic: aveam impresia că, prinț-însă, îmi depășisem „preistoria” (Era și cazul: aveam 20 de ani. Poema e datată decembrie 1962).

Era o elegie de amor, cu vagi ecouri argheziene și un aer *dandy à la Vinea*. (Se intitula *Hornung*, un arhaism german al lui *februarie*, lună în care cerbii își schimbă coarnele mirobolante):

„Galben, reflexul timpului pe fruntea/ zăpezilor acestora și-n ochiul/ de pajiște nocturnă, din care fugi, Pinocchio,/ spre țărmuri singure și tragi în urmă puntea.// Azi noapte, cerbii își frângneau de trunchiuri/ tufișul coarnelor dintr-un obscur îndemn;/ și te-a durut ecoul, scurs prin uscate unghiuri,/ spre miezul Cald al inimii de lemn.// Surpat din țurțuri, timpul

in duet or solo, from other languages such as: German [Rainer Maria Rilke, Ringelnatz], English Edward Lear, T.S. Eliot, Leonard Cohen], Spanish [Plays from “Romancero” and San Juan de la Cruz], Italian [Giorgio Baffo], Hungarian [contemporary poets].)

Of all your written poems, is there one that means the most to you? What is the story behind it?

There is (or at least there was). Its importance had been one of a, more specifically, technical order: I had the impression that through it, I had outrun my “prehistory” (It was about time: I was 20 years old. The poem is dated December 1962).

It was an elegy of love, with vague Arghezi echoes and a *dandy feel à la Vinea*. (Its title was *Hornung*, a germanachiasm of February, the month in which the stags change their magnificent antlers):

“Yellow, the reflex of time on the forehead/ their snow and in the eye/ of nocturnal meadow, from which you ran, Pinocchio,/ towards lonely shores and you pull back the footbridge.// Last night, the stags were breaking by the trunks/ the bush of their antlers due to an obscure impulse; /

întinde,-n stradă, bălți:/ dragoste, vezi-ți chipul mai Tânăr cu o iarnă!/ Statuia de zăpadă, a noastră, se răstoarnă/ și-mi trebuieie alt călcă, s-o mai cioplesc, și dălți."

Ați spus că prima încercare de poezie nu a fost tocmai una reușită. Vă mai amintiți această poezie? Despre ce era vorba? I-ați citit-o cuiva?

Mai târziu, în scopuri... distractive. Când am scris-o, aveam 14 ani. Îl iubeam mult (ca și astăzi) pe Bacovia: sufeream, deci, de pluvialită și de autumnoză! Îl admiram pe Macedonski, fiindu-mi (ca și astăzi) mult pe plac rondelurile-i, care sunt, de fapt, niște sonore jucării, niște *boîtes à musique* (cântam la pian din anii grădiniței).

Am scris, deci, un rondel în care plouă. Strofa dintâi mai merge, cât de cât: „Ploii de toamnă, triste, reci,/ Cerul plumburui sloboade./ Apa în burlane cade:/ Monoton, sunete seci...” A doua strofă, însă, e, vai, filosofardă (și banală): „Zidurile vechi le roade [ploaia, n.m.],/ Tot va roade ea [tot ploaia, n.m.] în veci!/ Cerul plumburui...” ş.c.l.

and the echo, drowned through dried angles hurt you,/ towards the warm core of the wood's beating.// Torn down from icicles, the time lays among the street puddles:/ love, see your face younger by a winter!/ Our snow statue is turning over/ and I need another limestone, to carve it, and also chisels.”

You said that your first attempt at poetry was not a successful one. Do you remember this poem? What was it about? Have you read it to anybody?

Later, for...entertaining purposes. I was 14 when I wrote it. I loved (and I still do) very much Bacovia: so, I was suffering from “pluvialism” and “autumnaliasis”! I was admiring Macedonski and I liked (and I still do) his rondels which were, in fact, some sonorous toys, some *boîtes à musique* (I was playing the piano since kindergarten).

So, I wrote a rondel in which it was raining. The first stanza is ok, more or less: “Autumn rains, sad and cold,/ The leaden sky is setting free./ The water falls in downpipes:/ Monotonous, cold sounds...” The second stanza is more pseudo-philosophical (and ordinary): “The old walls were eroded [by the rain],/ And it will keep erode [also, the rain]

Sunteți poet și traducător. Este una dintre acestea mai apropiată de sufletul dvs?

Nu știu.

Care traducere a reprezentat cea mai mare provocare?

Mai multe... Cele, teoretic, intraductibile, în primul rând: Georges Perec, *La Disparition* (text, de peste 300 de pagini, *lipogramatic*, din care grafemul „e” este absent cu totul [englezii l-au scos din joc pe „i”, - ceea ce impietează, totuși, asupra regulii jocului însuși, care elimină *a V-a* literă din alfabet!]); Raymond Queneau, *Cent mille milliards de Poèmes* (alias 100.000.000.000.000 [adică 10^{14}] de poeme).

Nici cu rimele-ecou, însă, ale unui Hugo (din *La Chasse du Burgrave*), nu mi-e rușine: „Daigne protéger notre chasse,/ Châsse/ Du monseigneur saint-Godefroi,/ Roi!// Si tu fais ce que je désire,/ Sire,/ Nous t'édifierons un tombeau,/ Beau...” ș.a.m.d., - adică: „Oblăduie-ne-n vânătoare!/ Oare,/ Nu-ți suntem, sfinte Gottfried, buni fii?/ Fii// Cu noi, și fac mărturisire,/ Sire,/ Că-ți facem, din mai vrednic bazalt,/ Alt// Mormânt; item, o bogătie,/ Tie...” ș.a.m.d., de-a lungul a peste

forever! The leaden sky...”

You are a poet and a translator. Is one of these closer to your soul?

I don't know.

What translation was the biggest challenge you faced?

There have been several... Those that, in theory, were untranslatable, in the first place: Georges Perec, *La Disparition* (a text of over 300 pages, called *pangrammatic lipogram*, from which the letter “e” is missing [The English took “i” out of the game, - affecting the rule of the game itself, through which was eliminated the 5th letter of the alphabet!]); Raymond Queneau, *Cent mille milliards de Poèmes* (alias 100.000.000.000.000 [or 10^{14}] poems).

It was not so easy either with the echoing rhymes of Hugo (from *La Chasse du Burgrave*): “Daigne protéger notre chasse,/ Châsse/ Du monseigneur saint-Godefroi,/ Roi!// Si tu fais ce que je désire,/ Sire,/ Nous t'édifierons un tombeau,/ Beau...” etc, - meaning: “Deign to protect our hunting/ King/ pray to Saint Godefroy for us/ thus/ If you do as we desire/ Sire/ We'll build you a shrine/ divine...” and so on for over 50

Translation
Café

50 de strofe.

Pun stop aici, dintr-o anume modestie, palmaresului meu traductologic.

Oricum, se vede bine (și audе) că excesul de tehnicitate are, îndeobște, efect comic.

Cât de importantă este o traducere bine făcută? Cât de mult contează să respecti originalul și cât de mult te poți îndepărta de acesta?

Încep cu începutul: o „traducere bine făcută” echivalează cu originalul, mai ales în cazul unor graiuri exotice prin excelență, necunoscute de mai nimeni, – devenind, de fapt, singurul original (dacă se poate spune astfel). Acum, dacă e vorba de texte nonfictive, de ordin tehnic, științific, filosofic, când nu de-a dreptul de doctrină sacră, o tălmăcire ne-„bine făcută”, o transpunere „după ureche”, dacă vreți, poate să ducă,-n cazul ultim, mai cu seamă, la modificarea unui articol de credință (situația lui *filioque*, bunăoară). În celelalte cazuri, bineînțeles, la gafe umoristice sau ultragrave.

În privința ultimei chestiuni, ceea ce pot să spun aici, în treacăt numai, e că există, în traducător (nu în acela obedient), o tentație vag usurpatoare, expresie a faptului că tălmăcirea vrea

stanzas.

Due to some kind of modesty, I end here my translation record.

However, it is well seen (and heard) that the excess of technicality has, in general, a humorous effect.

How important is a well done translation? How much does it matter to respect the original and how far can you go from it?

I begin with the beginning: a “well done translation” corresponds to the original, especially in the case of some exotic languages, unknown to almost anyone, becoming, in fact, the only original (if it can be said like this). If it is about non-fiction texts - technical, scientific, philosophic, not to mention those of sacred doctrine - a not “well-done” translation, a transposition “by ear”, let's say, can lead, especially in the last case, to modifying an article of faith (as the case of *filioque*, for example). In the other cases, of course, it can lead to humorous or serious mistakes.

Regarding the latter point, what I can say here, briefly, is that in a translator (not in the obedient one) there is a vague encroaching temptation, an expression of the fact that the

Translation
Café

(și, în principiu) poate să te facă să uști originalul!

Vi s-a întâmplat ca, în traducere, să aveți mai multe variante, iar acestea să fie diferite una de cealaltă? De câte ori reveniți asupra unei traduceri?

Revin de câte ori cred că-i nevoie. La ceastălaltă întrebare, răspunsul este: *Bineînțeles.*

Ce părere aveți despre faptul că, în România, multe edituri, în cazul traducerilor, omit să menționeze numele traducătorului pe pagina tehnică? De ce nu se acordă importanța necesară traducătorilor?

În țările civilizate, cum se zice, editurile ce se respectă înscriu numele traducătorului pe chiar coperta cărții. La noi, pe, cum spuneați, pagina tehnică; și cu literă lizibilă cu lupa. (Același dispreț, de obicei, și în recenzii). – O fac din proastă creștere (și din prostie)

Cum procedați atunci când scrieți? Aveți nevoie de liniste

translation wants (and generally) can make you forget the original!

Has it happened that you had more variants of a translation and these were different one from another? How many times do you recheck a translation?

I recheck as many times as needed. To the other question, the answer is: *Of course.*

What do you think about the fact that in Romania, many Publishing Houses omit to mention the translator's name on the copyright page? Why do translators do not receive the necessary importance?

In civilized countries, as some would say, in the case of respectable Publishing Houses, the name of the translator appears even on the book's cover. In our country, as you said, it can be found on the copyright page; written with a letter that can be legible with a magnifying glass. (The same contempt can be found also in reviews). – They do this out of courtesy (and stupidity).

How do you write? Do you need complete silence? Or on the

deplină? Sau din contră, vă ajută muzica, zgomotul?

Prefer liniștea, dar nu una „deplină”: adică mormântală, - căci, într-un asemenea „silențiu lugubru”, vorba lui Nenea Iancu, până și „glasul gândurilor tace”! În rest, nu scriu pe muzică, aceasta nefiind un *fond sonor* decât pentru neamurile proaste, care scriu, ah, ascultând Bach!

Ați putea compara procesul scrierii cu cel al unei stări de transă? Simțiți ca atunci când scrieți, intrați într-o cu totul altă lume, uitând deseori de timpul care trece în paralel?

... „într-o cu totul altă lume”, atemporală (și străină), da, dar nu „în transă”. Nici chiar suprarealiștii, cu dicteul lor automat, nu vor fi scris în transă. Se poate grăi în transă, la modul Pythiei, *fără sir*; dar nu se poate,-ntr-însa, scrie! (Sau se poate, dar pe, numai, frunză de stejar, - a stejarului Sibyllei de la Cumae!)

Ar putea fi considerat scrisul o terapie? V-a ajutat acesta să treceți peste unele momente de cumpănă din viață?

Categoric; dar prefer să nu recurs la el în acest scop.

contrary, does music, noise help you?

I prefer silence, but not “complete” or deathly silence, - because in such “lugubrious silence”, as Uncle Iancu would say, even the “voice of the thoughts is quiet”! As for the rest, I do not write listening to music, this being a background sound only for those discourteous people who write while listening to Bach!

Could you compare the process of writing with that of a state of trance? Do you feel that you enter a completely other world when you write, often forgetting the time which passes by in parallel?

...” a completely other world”, timeless (and foreign), yes, but not “in a trance”. Even the surrealists, with their automatic creation did not create in a state of trance. It may be possible to talk in trance, like Pythia, without stopping; but it is not possible to write in this state! (Or it may, but only on an oak leaf- from the oak of the Cumean Sibyl!)

Could writing be considered a therapy? Has it helped you to get over some hard times of your life?

Definitely; but I prefer not to resort to it for this purpose.

Nu am putut să nu observ faptul că aveți o pasiune pentru matematică, de vreme ce comparați scrierea unor poezii în franceză cu rezolvarea unor probleme de algebră.

Cred, mai curând, că era vorba de-o butadă... Nu, totuși, una gratuită; căci o tălmăcire, bunăoară, e rezolvabilă fie „aritmetic” ($1 = 1'$), fie „algebric” ($1 = a$ sau b sau $c\dots$, - cu condiția ca acestea să fie [cvasi]sinonime).

Dacă în istorie putem să îi amintim pe Platon, Condorcet, Condillac sau Buffon, care excelau atât în domeniul artistic cât și în cel al științelor exacte, astăzi, intersectările dintre artă și știință sunt din ce în ce mai rare. Cum vede un om înzestrat cu talent artistic lumea cifrelor?

Pasiunea (sau, mai degrabă, apetența) mea pentru matematici este mai mult un fel de bovarism, cauza căruia ar fi complexul de inferioritate față de Dan Barbilian-Ion Barbu. Cu care, emulând, cât de cât, în poezie, regret că n-o pot face și în „lumea cifrelor”, cum spuneți dvs.

Credeți că drumul dvs. ar fi fost diferit dacă creșteați într-un mediu diferit decât cel artistic? Credeți că mediul în care trăiești îți influențează direcția în care te îndrepți sau

I could not help noticing that you have a passion for mathematics, since you compare writing French poems with resolving algebra problems.

I rather think that it was a quip... However, not unjustified; because a translation, for example, is solved either “arithmetical” ($1=1'$), or “algebraical” ($1=a, b$ or $c\dots$, - on condition that these be [quasi]synonyms).

If we can mention from history Plato, Condorcet, Condillac or Buffon, who excelled both in arts and in science, today, the intersection between these two are increasingly rare. How does a man gifted with artistic talent see the world of numbers?

My passion (or rather my appetite) for mathematics is more some kind of bovarism, possibly due to the inferiority complex towards (Dan Barbilian) Ion Barbu. Emulating him more or less in poetry, I regret that I cannot do the same in the “world of numbers”, as you have called it.

Do you think your way would have been different if you had grown up in another environment than the artistic one? Do you think the environment you live in influences the way towards you are

Translation
Café

talentul se manifestă indiferent de piedici?

“Cu totul diferit”, nu cred. Mediul în care m-am format, fără a fi artistic întru totul, era cu precădere ca atare. De pe la 6-7 ani, jucam, nu mă jucam: „jucam” la pian (*jouer au/dupiano*) sau jucam teatru (între altele, prin clasa a III-a, execrabil, *Justiție* de I.L. Caragiale). Nu exclud faptul că era un dram, în mine, de cabotinism. Pianul însă, teoretic baremi, mi-a indus doza necesară de anti-, dacă vreți, cabotinism. Dacă execuți greșit o partitură, sancțiunea este imediată: ești pedepsit de propriul tău auz... În rest, nu cred că mediul (al cărui rol e, numai, catalitic) decide exclusivamente o carieră. Vocația prevalează totdeauna asupra mediului întâmplător.

Am fost cucerită din prima de volumul Test pentru domnișoarele prințese... Cum a luat naștere acest volum întru totul unic și cum a venit ideea de a concepe colecția „LUDEX (pentru copii și rafinați)?

În sinistra eră jdanovistă, literatura pentru... prichindei trecea mai lesne de cenzură, iar poeți și prozatori serioși (greu compatibili, altfel, cu realismul socialist) o cultivau din chiar

heading, or does the talent manifest itself no matter the obstacles?

“Totally different”, I don't think so. The environment in which I grew up, without being entirely artistic, was predominantly so. Since I was 6 or 7, I *played*, but not like the others: I played the piano (*jouer au/dupiano*) or acted (among other things, in the 3rd grade, despicably, *Justiție* by I.L. Caragiale). I do not leave aside the fact that I had in me a bit of the theatrical. However, the piano, theoretically at least, induced in me the necessary dose of anti-theatrical. If you execute a score wrongly, the sanction is immediat: you are punished by your own hearing... As for the rest, I do not think that the environment (whose role is only catalytic) decides a career exclusively. Vocation always prevails over the incidental environment.

I was captured from the very first time by the volume Test for young princesses... How did this unique volume arise and how did the idea of creating the collection LUDEX (for children and cultivated people) appear?

In the sinister Jdanovist era, literature for...infants was easily accepted by censorship, and serious poets and prose writers (who were thus little compatible with socialist realism)

acest motiv. Gellu Naum e unul dintre ei... Cât despre mine, ce iubeam „Copilăreștile” unui Argezi sau *După melci* a lui Ion Barbu, - descoperindu-l, într-o zi, pe Max Jacob, cu „jucăria” lui intitulată *Pour les enfants etpour les raffinés*, am mizat pe stilul acesta ingenios-ingenuu (și v.v.s.). De aici, LUDEX, *Testul...* și.a.m.d. În plus, bucoavna ultimă are și caracter interactiv (de unde și placerea, pe cât bănuia, a cititoarei care sunteți de a rezolva, cum v-ați da, singură,-n cărti, testul”). - Altminteri, ideea unei colecții LUDEX își are unul din izvoare în epocala carte a lui Iordan Chimet, *Antologia inocenței*.

Discutând despre refuzul poetului Dan Sociu de a primi un premiu acordat de ICR, poetul Mircea Cărtărescu a spus într-un interviu că există premii care te onorează și altele care te dezonorează. Cum poate un premiu să te dezonoreze? Ați fost vreodată „dezonorat” de vreunul?

Există premii de prestigiu; există altele bănoase. De unde provin banii astia? Când, prin unele premii, sunt spălați bani negri, premiul e, evident, dezonorant. Premiantul, însă, nu prea știe niciodată sorgintea cununiței lui de (l)aur. Nobelul (chiar și ăla pentru Pace) știm, cel puțin, că are, la temelie, dinamita, -

cultivated it exactly for this reason. Gellu Naum is one of them... As for me, who loved the “childishness” of Argezi or *După melci* of Ion Barbu, - discovering one day Max Jacob and his “toy” called *Pour les enfants etpour les raffinés*, I bet on this ingenuous style. So, from this appeared LUDEX, *Test...*and so on. Moreover, the last ABC book has also an interactive character (whence the pleasure, I guess, of the reader that you are to solve the test, just as you would tell your own fortune from cards). - Otherwise, the idea of the LUDEX collection has one of its sources in the epochal book of Iordan Chimet, *Antologia inocenței*[*The anthology of innocence*].

Discussing the refusal of the poet Dan Sociu to receive an award from the ICR, the poet Mircea Cărtărescu said in an interview that there are prizes which can honor you and others which can dishonor you. How is it possible for a prize to dishonor you? Have you been ever “dishonored” by one?

There are prestigious prizes; there are others remunerative. Where does this money come from? When among some prizes money is laundering, the award is obviously dishonoring. However, the prizewinner does not really know the source of his coronet. At least, we know that

menirea căreia e echivocă: criminală, dar și, prin ricoșeu ingineresc, prin detonare controlată, constructivă.

Oricum, cu ocazia derizoriei a decernării unui premiu onorific (și, cum aveam să aflu apoi, fără onoare), am încropit câteva strofe (nu fără, cred, umor) de spus pe scenă:

Vieața nu-i un șir de premii,
Ci-un șir de șuturi ca, aminte
Să iei cum că, de-a lungul vremii,
Așa faci pasul înainte.

Ea, pentru unii,-i doar succesuri,
Iar, pentru alții, doar eșecu, -
Aceste-amare înțelesuri
Și mai amar e-a a le-nțelege.

Mai bine-i, oare, să iei premii,
Sau să iei numai biete prime?
Nici laureații unor Grammy
Nu ar putea să se exprime.

the Nobel (even that for Peace) prize has dynamite at its foundation, - whose mission is ambiguous: criminal, but also, by engineered ricochets, by controlled detonation, constructive.

However, on the ridiculous occasion of the awarding of a honorary prize (dishonoring as I was to find out after), I scraped several stanzas together (not without humor, I guess), to say on stage:

Life is not a series of awards
But a series of kicks, to recall
that during your lifetime,
This is how you step forward.

For some, it's all about success,
And for others, about loss, -
These are bitter meanings
And it's bitterer to understand them.

Is it better to receive awards
Or only to receive poor bonuses?
Not even the Grammy's winners
Could not find an answer to this.

Translation
Café

Mai mari ca premiile, adese,
 Sunt primele, care-ți dau ghesuri, -
 Și asta, dacă-s cât mai dese,
 E cheia marilor succesuri.

Cât despre premii, - chiar Nobèlul
 E cam dubios, într-un millennium
 În care-aproape tot tembelul
 Poate să-și ia benzină Premium.

V-ai fost decernate în decursul timpului numeroase premii, precum cele ale Uniunii Scriitorilor, ale Asociației Scriitorilor Profesioniști, cel mai important fiind Premiul Național pentru poezie Mihai Eminescu. Ce semnificație are pentru un artist momentul în care primește un premiu? Ce ați simțit când ați aflat că ați câștigat primul premiu?

Îngăduiți-mi să fiu sincer, adică olecuță cinic: era în toiul iernii, era ger, era în România unde trenul nu prea mai circulă de mult, ci doar trenează, eram departe-hăt de Botoșeni, încât, de-ar fi fost numai după mine, aş fi rămas acasă. (Luati-o cum grano salis. Oricum, cu Eminescu, nu se cuvine să fii

Bigger than the awards, are bonuses
 That give you several nudges, -
 And *this*, if happens many times,
 Is the key to great successes.

As about the prizes, - even the Nobel
 Is a bit questionable, in a millennium
 In which any idiot can very well
 Buy gasoline named Premium.

You have been awarded with numberless prizes over the years, as those from the Writers Union, the Professional Writers Association, the most important being the Mihai Eminescu National Award for poetry. What does it mean for an artist the moment when he receives an award? What did you feel when you found out that you won the first prize?

Allow me to be honest, namely a little bit cynical: it was in the middle of the winter, it was freezing cold, it was in Romania where the train does not really run, it only lingers, I was so far-far away that if it had been only for me, I would have stayed home. (Take it *cum grano salis*. However, with

Translation
Café

ipocrit!)

Cititorii au avut o surpriză de proporții atunci când ați deschis prima expoziție de pictură, intitulată Cromografii, la Muzeul de Artă din Timișoara, mulți dintre ei neștiind faptul că poetul Șerban Foarță este și artist plastic. Atunci când sinele reușește să se exprime prin desen, este mai liber și mai expresiv decât atunci când se exprimă prin poezie?

Este exact aşa, indubitabil. Apoi, artiștii aşa-zиzi vizuali, mai au un mare avantaj: eroarea de tipar e, pentru ei, exclusă.

Daca ar fi să petreceți o zi cu o persoană cunoscută, din prezent sau trecut, pe cine ați alege și de ce?

Azi, 28 aprilie 2016, către miezul nopții, fără să am habar cum v-ați petrecut ziua, știu că a mea se va fi scurs con vorbind, în gând, cu dvs, – dându-vă, astfel, și răspunsul la ultima, cea mai tușantă, întrebare.

Eminescu you ought not to be hypocritical!).

Readers had a major surprise when you opened your first painting exhibition, entitled "Cromografii", at the Art Museum in Timișoara, many of them not knowing that the poet Șerban Foarță is also an artist. When the self manages to express itself through drawing, is it freer and more expressive than when it is expressing itself through poetry?

It is exactly like this, undoubtedly. Then, the so called visual artists have a bigger advantage: the printing error is excluded for them.

If you were to spend a day with a known person, from past or future, who would you pick and why?

Today, 28 April 2016, towards midnight, without knowing how you spent your day, I know that mine went by talking, in my mind, to you, - thus giving you the answer to the ultimate and most touching question.

Translation
Café